

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

[ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ—ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΑ—ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ]

Ἀρχισυντάκτης: Ἀριστέλης Κ. Οἰκονόμος

ΤΟΜΟΣ 806 — ΕΤΟΣ 807

1880 — 1881

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ἐ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ, ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 41.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

[ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ-ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΑ-ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ]

ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΙΣΙΣ

ΜΕΤΑΞΥ ΕΥΡΩΠΗΣ ΚΑΙ ΑΜΕΡΙΚΗΣ.

Κατὰ τὸ μεσημβρινοδυτικὸν ἄκρον τῆς βορείου Ἀμερικῆς ὑπάρχει μεγάλη χώρα, εἰς ἣν ἐπιφυλάττεται ἕκτακτον οἰκονομικὸν μέλλον. Εἶναι τὸ Τεξᾶς, ὅπερ ἀπὸ τοῦ 1845 ἀποτελεῖ μίαν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς καὶ διαιρεῖται εἰς τρεῖς ἀπεράντους γραμμάς, ἐξ ὧν ἡ μία παράλιος, ἡ κατόπιν αὐτῆς λοφώδης, καὶ ἡ ὀπισθεν αὐτῆς ὄρεινή. Εἰς 7,840 μυριάμετρα □ ὑπολογίζεται ἡ ἕκτασις τῆς χώρας ταύτης, κειμένης μεταξὺ τῆς 26 καὶ τῆς 36 μοίρας βορείου πλάτους. Ἀπὸ 212,592 κατοίκων τῷ 1850 ἀνέβη ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἰς 604,215 τῷ 1860 καὶ εἰς 797,509 τῷ 1870. Ἡδη εἶναι σταθερὸν σημεῖον διευθύνσεως τῶν ἐκ τοῦ παλαιοῦ κόσμου μεταβαινόντων εἰς τὸν νέον, ὅπως ζητήσωσιν ἐν αὐτῷ τὴν ζωὴν, ἣν ἐκεῖνος τοῖς ἀρνεῖται.

Ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ προέχει τὸ γεωργικὸν στοιχεῖον. Ἡ γονιμότης τοῦ ἐδάφους καὶ ἡ ἀνάπτυξις τῆς τεχνικῆς καλλιέργειας ἀπολήγουσιν εἰς πόρισματα, ἐνώπιον τῶν ὁποίων ἡ Εὐρωπαϊκὴ γεωργία ἴσταται ἕκπληκτος. Ὁ κ. Reinach συνέκρινε τελευταῖον τὴν παραγωγικὴν δύναμιν ἀγροῦ 10 στρεμμάτων ἐν Τεξᾶς καὶ ἐν Γαλλίᾳ, εὐρωπαϊκῇ χώρᾳ τῆς ὁποίας ἡ γεωργία διατελεῖ εἰς ὁμολογουμένην ἀκμὴν. Ἴδου τὸ ἐξαγόμενον τῆς συγκρίσεως ταύτης εἰς νέας δραχμάς.

Δαπάναι	Τεξάε	Γαλλία
Μίσθωσις 10 στρεμ. γῆς.....	40	100
Φόροι	31	25
Λιπάσματα.....	.. .	87,50
"Αρωσις, 10 ἡμερομίσθια δι' ἵππων.....	20	50
Σπόροι 1,35 ἑκατολ. κατὰ στρέμμα.....	16,80	40,50
Καθαρισμὸς αὐτῶν.....	52	52
Διβώλισμα.....	15,50	15,50
Θέρισμα 2 1/2 ἡμερομίσθια δι' ἵππων.....	4,65	11,85
"Εργατικά.....	21,16	21,16
"Αχυρον διὰ δέματα.....	.. .	7,34
"Αποστάχωσις σίτου 2 1/2 ἡμερ. δι' ἵππων.	4,65	11,85
"Εργατικά.....	13,66	13,66
"Ανθρακες διὰ κίνησιν.....	1,44	1,44
Συντήρησις ὑλικοῦ γεωργικοῦ.....	15	15
"Ολον	153,69	401,32

Τοιαύτη εἶναι ἡ διαφορὰ τῆς παραγωγικῆς δαπάνης μεταξὺ 10 στρεμμάτων ἐν Τεξάε τῆς Ἀμερικῆς καὶ 10 στρεμμάτων τῆς Γαλλίας. Ἄλλ' ἐκ τῆς Γαλλικῆς δαπάνης ἀφαιρέτιον 80 νέας δραχμὰς ἀξίαν ἀχύρων, μὴ ὑπολογιζομένων ἐν Τεξάε. Τοιούτοτρόπως ἡ ἀναλογία περιορίζεται ἀπὸ 153,69 δρ. ἐν Τεξάε εἰς 321,32 ἐν Γαλλίᾳ, μικροτέρα δηλαδὴ ἡ γεωργικὴ δαπάνη ἐν τῷ νέῳ κόσμῳ κατὰ 167,63 ν. δρ. Ἡ διαφορὰ αὕτη ἔχει σημαντικωτάτην ἐπιρροὴν ὅσον ἀφορᾷ τὸ παραγόμενον προϊόν, πάντοτε ἐπὶ τῆς αὐτῆς μονάδος τῶν 10 στρεμμάτων· ἐνῶ ἐν Τεξάε ἀναβιδάζεται τοῦτο εἰς 20 ἑκατόλιτρα σίτου, ἐν Γαλλίᾳ ὑπολογίζεται εἰς 15. Ἐπομένως δι' ἕκαστον ἑκατόλιτρον σίτου ἀπαιτεῖται δαπάνη ἐν Τεξάε μὲν 7,68 ν. δρ. ἐν Γαλλίᾳ δὲ 21,42, ἤτοι τριπλασία. — Ἄλλὰ συμβαίνει ἐν Τεξάε, ὅτι κλιματικοὶ λόγοι ἐπιτρέπουσι νὰ καλλιεργηθῇ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους ὁ σιτοφόρος ἀγρὸς εἰς παραγωγὴν καὶ ἀραβοσίτου, διὰ τὴν ὁποίαν ὑπολογίζεται, κατὰ τὴν αὐτὴν πάντοτε μονάδα τῶν 10 στρεμμάτων, δαπάνη δρ. 72,40, ἤτοι δι' ἄρωσιν δρ. 20,40, διὰ σποράν 4, διὰ διβώλισμα

12, διὰ θέρισμα 15, δι' ἐκκόμισμα 21. Παράγονται δὲ ἐντεῦθεν 20 ἑκατόλιτρα ἀραβοσίτου ἐπὶ δαπάνη δρ. 3,60 ἕκαστον.

Ὅπως ἐνεργηθῇ ἡ σύγκρισις ὑπὸ τοῦς εὐνοϊκωτέροις διὰ τὴν εὐρωπαϊκὴν παραγωγὴν ὄρους, πρέπει νὰ λάβωμεν ὡς βάσιν, ὅτι ὁ σῖτος καὶ ὁ ἀραβόσιτος τοῦ Τεξάε, πρόκειται νὰ πωληθῇ ἐν Γαλλίᾳ κατὰ τὰς τιμὰς, αἵτινες ἐν αὐτῇ ὑπάρχουσιν. Ἐν πρώτοις πρέπει νὰ προστεθῇ εἰς τὴν παραγωγικὴν ἐν Τεξάε δαπάνην καὶ τὸ ἐξοδὸν τῆς εἰς Γαλλίαν μεταφορᾶς ἐκ δραχμῶν 6 καθ' ἑκατόλιτρον· ἐπομένως ἡ ὅλη δαπάνη μέχρι τῆς εἰς Γαλλίαν ἐκθέσεως τῶν προϊόντων τοῦ Τεξάε ἀναβιδάζεται διὰ μὲν τὸν σῖτον εἰς δρ. 13,68, διὰ δὲ τὸν ἀραβόσιτον εἰς δρ. 9,60. Ἄς ἴδωμεν ἤδη ποίας τιμὰς θὰ εὐρῶσι τὰ προϊόντα τοῦ Τεξάε ἐν Γαλλίᾳ καθ' ἑκατόλιτρον· ὡς πρὸς μὲν τὸν σῖτον εἶδομεν, ὅτι ἡ παραγωγικὴ του δαπάνη ἀναβιδάζει τὴν τιμὴν του ἐν Γαλλίᾳ εἰς 21 δρ. κατ' ἐλάχιστον, ὡς πρὸς δὲ τὸν ἀραβόσιτον ἡ τιμὴ αὐτοῦ ἀναβαίνει εἰς δρ. 11,60. Τοιούτοτρόπως ἀφαιρουμένης τῆς προσημειωθείσης παραγωγικῆς καὶ μεταβιδαστικῆς δαπάνης τοῦ σίτου καὶ ἀραβοσίτου τοῦ Τεξάε ἐκ τῶν ἐν Γαλλίᾳ τιμῶν, ἐναπομένει καθαρὸν κέρδος δι' ἕκαστον ἑκατόλιτρον σίτου μὲν δρ. 7,32, ἀραβοσίτου δὲ δρ. 2, ἤτοι ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν παραγομένων ἐκ τῶν 10 στρεμμάτων 20 κοιλῶν σίτου δρ. 146,40 καὶ 20 κοιλῶν ἀραβοσίτου δρ. 40, τὸ ὅλον δρ. 186,40, εἰς περιπτώσιν καθ' ἣν τὰ 10 στρέμματα τοῦ ἐν Γαλλίᾳ ἀγροῦ οὐδὲν ἀποφέρουσι κέρδος, διότι διὰ τὰ παραγόμενα ὑπ' αὐτῶν 15 ἑκατόλιτρα σίτου ἐδέησε νὰ δαπανηθῶσι 321 δραχμαί, δηλαδὴ τόσαι ὅσαι δίδονται δι' αὐτὰ πρὸς 21 δρ. τὸ ἑκατόλιτρον, ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἤτοι τῶν τιμῶν κλίμακος.

Ἡ γονιμότης λοιπὸν τοῦ νέου Κόσμου εἶναι τοιαύτη, ὥστε διασχίζουσα καὶ τὰς ἀπεράντους τῶν Ὠκεανῶν ἐκτάσεις, κατανικᾷ τοῦ ἐξηντλημένου παλαιοῦ Κόσμου τὰς γεωργικὰς παραγωγὰς. Οὐδὲν ἐπομένως παράδοξον ἐπὶ τῷ μεγαλείῳ τῆς ὁσημέραι ἀναπτυσσομένης ἐν Ἀμερικῇ κοινωνικῆς ζωῆς.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ.

Ὁ λιμὴν τοῦ Πειραιῶς δὲν ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν ἐκείνων τοῦς ὁποίους ἐν τόσῃ ἀφθονίᾳ παρέχουσιν αἱ Ἑλληνικαὶ ἀκταί. Ἐχει ἰδιαιτέραν σημασίαν διὰ τὴν ὅλην ἐπικράτειαν, οὐ μόνον διότι ἀποτελεῖ τὴν βαλβίδα, τρόπον τινὰ, τῆς ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ κράτους κινουμένης ἐθνικῆς καρδίας, ἀλλὰ καὶ διότι ἐκ τῆς γεωγραφικῆς ἐν Εὐρώπῃ θέσεώς του ἀποτελεῖ, ὡς ἐπραγματεύθη ἄλλοτε ἡ Οἰκονομικὴ Ἐπιθεώρησις (φυλ. 70 Δεκεμβρ. 1878), τὴν βᾶσιν τοῦ σιδηροῦ συμπλέγματος, τὸ ὁποῖον προῶρισται ἐν χρόνῳ οὐχὶ μεμακρυσμένῳ νὰ ἐνώσῃ τὴν Εὐρωπαϊκὴν κοινωνίαν μετὰ τῆς Ἰνδικῆς διὰ μέσου τῆς ταχυτέρας ἀπὸ τοῦ Ἰσθμοῦ τοῦ Σουέζ συγκοινωνίας. Ὁ Πειραιεὺς εἶναι τὸ πλησιέστερον πρὸς τὴν διεύθυνσιν ταύτην ὀργανισμένον σημεῖον τῆς Εὐρωπαϊκῆς ξηρᾶς.

Οἱ ἐθνικοὶ ἀπὸ τῆς ἐπόψεως ταύτης σκοποὶ ἀρκεῖ ἀπλῶς νὰ ὑποδειχθῶσιν, ὅπως ἕκαστος ἐννοήσῃ τὴν μεγίστην σημασίαν, τὴν ὁποῖαν ἡ πολιτεία πρέπει νὰ δίδῃ εἰς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν Πειραιᾶ. Τοιουτοτρόπως δύνανται μετὰ διαφέροντος νὰ μελετηθῶσι τὰ σχετιζόμενα ἰδίως πρὸς τὸν Πειραικὸν λιμένα νομοθετικὰ ἔργα. Ἡ προκυμαία αὐτοῦ καὶ τῶν λοιπῶν μερῶν του ἡ διασκευὴ προεκάλεσε τῷ 1848 τὴν ἐκδοσιν τοῦ ἀπὸ 9 Αὐγούστου ΡΒ' νόμου, διὰ τοῦ ὁποῖου ἐφ' ὅλων τῶν εἰς τὸν Πειραιᾶ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγομένων πρὸς κατανάλωσιν πραγματειῶν ὑπεβλήθη δικαίωμα προκυμαίας 5 τοῖς % ἐπὶ τοῦ πληρονομένου τελωνιακοῦ δικαιώματος, μέχρι τοῦ τέλους τοῦ ἔτους 1860, ἀνατεθείσης τῆς εἰσπράξεώς του εἰς τὸν ἐπιστάτην τοῦ τελωνείου Πειραιῶς ὑπὸ τὴν ἐξέλεγχξιν τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς καὶ κατατιθεμένων τῶν εἰσπραττομένων εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ κρούσῃ μερίδα τῆς προκυμαίας Πειραιῶς καὶ λογιζούσῃ εἰς ὄφελος ταύτης τὸν κεκανονισμένον τόκον. Ἡ χρῆσις τῶν τοιούτων

εἰσπράξεων ὠρίσθη ὑπὸ τοῦ νόμου 1) διὰ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς κατασκευῆς τῆς προκυμαίας Πειραιῶς, 2) διὰ τὴν τακτικὴν συντήρησιν τῆς προκυμαίας ταύτης, 3) διὰ τὴν κάθαρσιν τοῦ λιμένος, 4) διὰ τὴν ἐν τῇ πόλει Πειραιῶς διοχέτευσιν ποσίμου ὕδατος καὶ κατασκευὴν καταλλήλων πρὸς ὕδρευσιν τῶν πλοίων βρύσεων καὶ 5) διὰ κατασκευὴν ὑπονόμων πρὸς ἐκροὴν τῶν ἐκ τῶν ὄμβρων ὑδάτων.

Ἐπειδὴ, ὡς εἶδομεν, ἡ διάρκεια τῆς εἰδικῆς ταύτης φορολογίας ἐξετείνετο μέχρι τέλους 1860, ἐδέησε τῷ 1861 νὰ ἐκδοθῇ ἕτερος νόμος ὁ ἀπὸ 8 Ἰουνίου ΧΙΓ', διὰ τοῦ ὁποῖου παρετάθη μὲν ἡ ἐν λόγῳ φορολογία καὶ ἡ ἰσχὺς τῶν λοιπῶν διατάξεων τοῦ ΡΒ' νόμου τῆς 9 Αὐγούστου 1848 μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1870, ὠρίσθη δὲ ὅτι τριμελὴς ἐπιτροπὴ (τῆς ὁποίας τὸν πρόεδρον διορίζει ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τὰ δύο μέλη τὸ δημοτικὸν συμβούλιον τοῦ δήμου Πειραιῶς) θέλει ἐφορεύει τὴν διοίκησιν τῶν ἔργων καὶ τὴν διαχείρισιν τῶν εἰσπραττομένων καὶ δαπανωμένων, τηρουμένης πάντοτε τῆς περὶ ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων νομοθεσίας. Εἰς τοὺς ὑπουργοὺς τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ἀνετέθη ὁ κανονισμὸς τῶν καθηκόντων τῆς ἐπιτροπῆς αὐτῆς, καὶ διετάχθη ἵνα οἱ ἐτήσιοι ἀπολογισμοὶ τῆς διαχειρίσεως συντάσσωνται τὸ πολὺ δύο μῆνας μετὰ παρέλευσιν τοῦ ἔτους κατὰ τοὺς ἐπὶ τῶν δημοτικῶν προϋπολογισμῶν ἰσχύοντας τύπους, περιλαμβάνοντες ὅλα τὰ εἰς χρήματα ἢ εἶδη ἔσοδα καὶ ἔξοδα, ἐκτίθενται μετὰ προηγουμένην δημοσίευσιν ὀκτῶ κατὰ συνέχειαν ἡμέρας εἰς τὸ δημαρχεῖον πρὸς πληροφориάν ἐκάστου, ἐξετάζωνται ἔπειτα ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ ἀποστέλλωνται ὑπὸ τοῦ δημάρχου πρὸς τὸν νομάρχην, ὅστις ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιθεωρήσεως καὶ ἐγκρίσεως, ὑποκειμένης τῆς ἀποφάσεώς του εἰς ἔφεσιν ἐνώπιον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

Μετὰ τὴν εἰδικὴν ταύτην περὶ τοῦ λιμένος Πειραιῶς πρόνοιαν ἐπῆλθε τῷ 1865 γενικωτέρα πρὸς ὅλους τοὺς λιμένας τοῦ Κράτους νομοθεσία, αἱ διατάξεις τῆς ὁποίας πρέπει νὰ

νά θεωρηθῶσιν ὡς συμπληρωτικαὶ καὶ ἐπεκτείνουσαι τὴν φορολογικὴν ἔννοιαν καὶ παραγωγικότητα τῶν ἐπὶ τοῦ λιμένος Πειραιῶς ἰσχυουσῶν, διότι τὸ κῦρος τούτων ἐτηρήθη ἀμείωτον ὡς προκύπτει ἐκ τῶν μεταγενεστέρων νομοθετημάτων, περὶ ὧν ἐν τέλει πραγματευτέον. Κατὰ τὸν γενικὸν νόμον ΡΚΘ' τῆς 29 Δεκεμβρίου 1865 ἐπιτρέπεται, διὰ τὴν κατασκευὴν ἢ ἐπισκευὴν προκυμαιοῦν, φάρων, κρηπιδωμάτων, ἀπρβαθρῶν καὶ τῶν εἰς ταύτας ἀγουσῶν ὁδῶν, ὡς καὶ διὰ τὴν κάθαρσιν τῶν λιμένων, ἢ ἐπιβολὴν προσθέτων φόρων ἐπὶ τῶν ἀποβιβαζομένων καὶ ἐπιβιβαζομένων προϊόντων καὶ ἐμπορευμάτων διὰ τῶν παραλίων ἐγὸς ἢ πλειοτέρων δήμων ὡς καὶ ἐπὶ τῶν προσορμιζομένων εἰς αὐτὰ πλοίων. Οἱ πρόσθετοι οὗτοι φόροι ἐπιβάλλονται διὰ ψηφισμάτων τῶν ἀρμοδίων δημοτικῶν συμβουλίων, ἐγκρινομένων διὰ Β. διατάγματος μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, μὴ δυναμένου τοῦ ποσοῦ αὐτῶν νὰ εἶναι ἀνωτέρου τῶν ἐξῆς ὄρων:

α) 10 λεπτὰ τὸν τόνον ἐπὶ τῶν προσορμιζομένων πλοίων διὰ πᾶσαν προσόρμησιν, β) 10 τοῖς % ἐπὶ τῶν ἀντιστοιχοῦντων εἰσαγωγικῶν τελῶν διὰ τὰ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγόμενα ἐμπορεύματα, γ) 1 τοῖς % ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ἐξ ἄλλων μερῶν τοῦ Κράτους μεταφερομένων ἐμπορευμάτων, δ) 3 τοῖς % ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν πρὸς ἐξαγωγὴν ἢ μεταφορὰν ἐπιβιβαζομένων προϊόντων, καὶ ε) ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω φόρων δύνανται τὰ δημοτικὰ συμβούλια νὰ προσδιορίσωσι πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν δημοτικὴν οἰανδήποτε περιουσίαν, ἐκποιουμένην κατὰ τὰς νομίμους διατυπώσεις, πρὸς δὲ νὰ ἐπιβάλλωσι καὶ ἄμεσον φόρον ἐπὶ τῶν προϊόντων τῆς γῆς μέχρι 2 τοῖς %.

Οἱ κατὰ τὰς ἀνωτέρω βάσεις ἐπὶ τῶν μεταφερομένων καὶ ἐξαγομένων προϊόντων καὶ ἐμπορευμάτων φόροι ὀρίζονται εἰς χρήματα, ἐξακριβουμένης ἀπαξ διὰ παντὸς τῆς ἀξίας αὐτῶν.

Ἡ λοιπὴ τῆς γενικῆς νομοθεσίας διασκευὴ ἔχει ὡς ἐξῆς: Ὅσον ἀφορᾷ τὴν εἰσπραξιν τῶν ἐν λόγῳ φόρων, ἐνεργεῖται αὕτη σὺν τῇ τῶν δημοσίων καὶ παρὰ τῶν αὐτῶν ὑπαλλήλων ἐπὶ ἀμοιβῇ 1 τοῖς % ἐπὶ τοῦ εἰσπραττομένου ποσοῦ. Μετὰ

παρέλευσιν δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐπιβολῆς τῶν φόρων δύνανται νὰ διατεθῶσιν οὗτοι καὶ διὰ μονοετοῦς μισθώσεως, εἰάν ἐγκριθῇ διὰ ψηφίσματος τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ συντρέχη μὲν ὁ ἐνοικιαστὴς εἰς τὴν βεβαίωσιν τῶν φόρων, νὰ ἐνεργῆται δὲ ἡ εἰσπραξίς ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ὑπαλλήλων. Ἐὰν εἰσπραττόμενα χρήματα κατατίθενται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον ἢ εἰς τινὰ τῶν ἐν Ἑλλάδι Τραπεζῶν, ἢ δὲ διαχείρισις αὐτῶν εἶναι ἀνεξάρτητος ἀπὸ τῶν ἄλλων δημοτικῶν φόρων καὶ ἀνατίθεται εἰς πενταμελῆ ἐπιτροπὴν, τῆς ὁποίας πρόεδρος εἶναι ἡ Διοικητικὴ Ἀρχὴ καὶ ὅπου τοιαύτη δὲν ὑπάρχει ὁ Εἰρηνοδίκης, τὰ δύο μέλη διορίζονται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως διὰ Β. διατάγματος καὶ τὰ ἄλλα δύο ἐκλέγονται ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου· εἰάν ὑπάρχωσι πλείονα δημοτικὰ συμβούλια, ἕκαστον τούτων ἐκλέγει ἐν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς· ἡ ἐπιτροπὴ ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιτηρήσεως καὶ ἐξελέγξεως τῶν εἰσπραξέων. Ἐν γένει διὰ Β. διατάγματος κανονίζονται τὰ καθήκοντα τῶν ἐπιτροπῶν αὐτῶν.

Ἐπὶ τῶν φόρων τῆς γενικῆς ταύτης ἐφ' ὅλων τῶν λιμένων τοῦ Κράτους νομοθεσίας ἐφαρμόζονται αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ περὶ καθυστερούντων νόμου ὡς πρὸς τὴν εἰσπραξιν, τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ ὡς πρὸς τοὺς ἐπιφορτισμένους τὴν εἰσπραξιν καὶ διαχείρισιν αὐτῶν ὑπαλλήλους καὶ ἐπιτροπὰς, καὶ τῶν τελωνιακῶν νόμων ὡς πρὸς τὴν λαθραίαν εἰσαγωγὴν, ἐξαγωγὴν ἢ μεταφορὰν καὶ τὴν ὀλικὴν δήλωσιν ἢ διασάφησιν τῶν φορολογουμένων εἰδῶν. Ἡ ἐκτέλεσις δὲ τῶν ἔργων ἐνεργεῖται κατὰ τὰ περὶ δημοσίων ἔργων διατεταγμένα ὑπὸ τὴν ἄμεσον διεύθυνσιν καὶ ἐπιτήρησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Τὸ ἰδιαιτέρον κατὰ τὴν προκειμένην γενικὴν ὑπὲρ τῶν λιμένων νομοθεσίαν εἶναι, ὅτι ἐπετρέπη καὶ ἡ χρῆσις δανείων εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ νομοθετικοῦ σκοποῦ. Τοιοῦτοτρόπως πρὸς ταχυτέραν, ἀναφέρει τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ΡΚΘ' νόμου, ἐκτέλεσιν ἔργων ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς δήμους, ἐνθα ὑπεβλήθησαν οἱ πραγμαθέντες φόροι, νὰ δανείζωνται, φυλαττομένων τῶν νομί-

μων διατυπώσεων, τὰ ἀπαιτούμενα κεφάλαια ἐπὶ ἐγγυήσει τῶν φόρων τούτων.

Οὕτως εἶχον τὰ κατὰ τὸ προκείμενον λιμενικὸν θέμα νόμιμα, ὅτε τῇ μὲν 16 Μαρτίου 1871 ἐξεδόθη ὁ ΤΟΘ' νόμος, διατάξας ἵνα ἡ ἰσχὺς τοῦ ἀπὸ 9 Αὐγούστου 1848 προεκτεθέντος ΡΒ' νόμου περὶ ἐπιβολῆς φόρων πρὸς βελτίωσιν τοῦ λιμένος Πειραιῶς, παραταθεῖσα διὰ τοῦ ΧΙΓ' νόμου μέχρι τέλους τοῦ 1870, παραταθῆ ἐπὶ ἑτέραν δεκαετίαν, τῇ δὲ 24 Ἀπριλίου 1880 ἐξεδόθη ὁ τελευταῖος ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως νόμος ΩΜΑ', καθ' ὃν 1ον ὁ ἐν Πειραιεῖ λιμὴν τῆς Ζέας κανονίζεται τὸ ἀπὸ 4 Φεβρουαρίου 1880 προσηρημένον τῷ νόμῳ τούτῳ διάγραμμα, ἐν ᾧ αἱ μὲν γραμμαὶ τῶν κρηπίδων εἶναι σημειωμέναι διὰ κυανοῦ χρώματος, αἱ δὲ τῶν πέριξ οἰκοδομῶν δι' ἐρυθροῦ (τοιουτοτρόπως σχηματίζεται λιμὴν ἐσωτερικὸς εἰς τὸ πρὸς ἀριστερὰν τῆς εἰσόδου τοῦ Πειραιῶς βᾶθος, διπλασιαζομένης ἐν εἴδει παραλληλογράμμου τῆς ὀπισθεν τῆς παρεκτεινομένης πλατείας τοῦ Ἀπόλλωνος κειμένης νεκρᾶς θαλάσσης τῆς λίμνης Ζέας). 2ον τὰ ὑπὸ τοῦ λιμένος τῆς Ζέας καὶ ὑπὸ τῶν παραρτημάτων αὐτοῦ καταλαμβανόμενα κτήματα, ἐὰν μὲν ᾧσι δημόσια παραχωροῦνται δωρεάν, ἐὰν δὲ ἰδιωτικὰ ἐκτιμῶνται συμφώνως πρὸς τὰς ἐν ἰσχύϊ διατάξεις τοῦ περὶ ὁδοποιίας νόμου καὶ τὸ τίμημα αὐτῶν ἀποτίεται ὑπὸ τοῦ λιμενικοῦ ταμείου Πειραιῶς. 3ον ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς προσαγωγῆς τῶν ὀριστικῶν τῆς ἰδιοκτησίας τίτλων ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτῶν, τὸ καταλαμβανόμενον κτῆμα ἐκτιμᾶται καὶ τὸ ἀντίτιμον αὐτοῦ παραδίδεται εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ἢ κατατίθεται ἐν τῷ Κεντρικῷ ταμείῳ ἢ Τραπεζῇ τινὶ ἐκ τῶν ἀνεγνωρισμένων μέχρι τῆς ὀριστικῆς ἐκκαθαρίσεως τῆς ἀπαιτήσεως, ἄλλως ὁ ἰδιοκτήτης δικαιούται νὰ ποιήσῃται χρῆσιν τῆς ἰδιοκτησίας του. 4ον ἐὰν τινα τῶν καταλαμβανόμενων κτημάτων ὑπὸ τῆς Ζέας λίμνης καὶ τῶν παραρτημάτων αὐτῆς εἶναι ἐπίδικα μεταξὺ δημοσίου καὶ ἰδιωτῶν, αἱ δὲ δίκαι αὗται, μὴ περατωθεῖσαι καθ' ὄλοκληρίαν εἰσέτι, ἤθελον ἀποδοθῆ κατὰ τοῦ δημοσίου, τὸ λιμε-

νικὸν ταμεῖον Πειραιῶς ὑποκαθίσταται εἰς ἀπάσας τὰς ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν δικῶν τούτων ὑποχρεώσεις τοῦ δημοσίου, ἡ δὲ ἐκτίμησις τῆς ἀξίας τῶν τοιούτων κτημάτων γενήσεται κατὰ τὰς ἐν τῷ ἀνωτέρῳ 2 ἐδάφ. διατάξεις. 5ον πρὸς πορισμὸν τῶν ἀναγκαίων κεφαλαίων διὰ τὴν ἐξαγορὰν τῶν καταλαμβανομένων κτημάτων, διὰ τὰ ἐκτελεστέα ἔργα ἐπὶ τοῦ λιμένος Ζέας καὶ διὰ τὰ ἄλλα λιμενικὰ ἔργα τοῦ Πειραιῶς παρατείνεται ἡ ἰσχὺς τοῦ ἀπὸ 16 Μαρτίου 1871 ΤΟΘ' νόμου ἐπὶ εἰκοσαετίαν ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1881.

Τοιαύτη ἡ νομοθετικὴ ἐπὶ τοῦ λιμένος τοῦ Πειραιῶς πρόνοια. Ἡδὴ πρόκειται περὶ ἐκτελέσεως τοῦ τελευταίου νόμου, καθ' ὃν ἡ ἐσωτερικὴ περιφέρεια τοῦ λιμένος Πειραιῶς θέλει λάβει ἀνάπτυξιν καὶ τελειοποίησιν δυναμένης νὰ συγκριθῶσι πρὸς τὰς μᾶλλον προωδευμένας τῶν ναυτικῶν ἐθνῶν ἀποκαταστάσεις. Ἄς ἐλπίσωμεν, ὅτι τὸ ἐπὶ τοῦ σημαντικωτάτου τούτου θέματος χρηματικὸν ζήτημα θὰ συνδυασθῆ μετὰ τοῦ λιμενικοῦ εἰς τρόπον ἱκανοποιούντα τὴν ἐθνικὴν ἀνάγκην.

Α. Α.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΙΣ ΚΑΠΝΟΥ.

Ἐν τῷ Statistische Monatschrift ἐδημοσιεύθησαν κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος ἔρευναί τινες περὶ καπνοῦ γενικῆς ἐπόψεως, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν παραγωγὴν καὶ τὴν κατανάλωσιν τοῦ προϊόντος τούτου. Ἀτυχῶς μεταξὺ τῶν διαφόρων ἐπικρατειῶν, αἵτινες ἐνησχόλησαν τὰς ἐρεῦνας ταύτας, δὲν περιλαμβάνεται καὶ ἡ Ἑλλάς βεβαίως ἐκ δυσχερειῶν, εἰς τὰς ὁποίας τὸ πρῶτιστον τῆς εὐθύνης ὑπέχει ἡ διοικητικὴ αὐτῆς τέχνη.

Ἐν γένει πρόκειται περὶ τοῦ ἔτους 1878, κατὰ τὸ ὅποιον ὑπολογίζεται ὅτι παρήχθησαν κατὰ τὰς ὑπὸ ἐξέτασιν χώρας 1,007,000,000 χιλιόγραμμα καπνοῦ, ἧτοι ἐκ μὲν τῆς Εὐρώ-

πης 192,351,000, εκ δὲ τῆς Ἀμερικῆς 440,000,000 (ἐν τοῖς ὁποίοις αἱ Ἠνωμένα Πολιτεῖαι ἀναγράφονται διὰ 290,000,000 καὶ αἱ λοιπαὶ χῶραι, ὡς ἡ Κούβα, Πόρτο-Ρίκο, Ἅγιος Δομίνικος, Ἀγγλικαὶ καὶ Γαλλικαὶ ἀποικίαι, Κολομβία, Περού, Ἀργεντίνη, Βρασιλία, Ἰσημερινός, Βολιβία, Μεξικόν καὶ Σαλβατόρ διὰ 150,000,000), εκ δὲ τῆς Ἀσίας (Ἰαπωνία, Κίνα, Ἰνδία, Περσία, Συρία) 350,000,000, εκ δὲ τῆς Ἀφρικῆς σὺν τῇ Αἰγύπτῳ καὶ Ἀλγερίᾳ 25,000,000.

Αἱ διὰ τὴν Εὐρώπην καὶ τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς πληροφορίες μετέχουσι πλείονος ἀκρίβειας ὡς ἐκ τοῦ βαθμοῦ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἄλλης ἱστορικῆς τῶν τόπων ἀποκαταστάσεως. Τοιοῦτοτρόπως παρατηροῦμεν ἐκ τῶν ὑπ' ὄψιν καταστατικῶν ἐρευνῶν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἔκτασιν τῶν καπνοφυτειῶν καὶ τὴν παραγωγὴν αὐτῶν, τὰ ἐξῆς κατὰ τὰς ἐν λόγῳ χῶρας πορίσματα:

Χῶραι	στρέμματα	χιλιόγραμμα
Ἡν. Πολιτεῖαι	3,015,000	290,000,000
Ρωσσία	405,000	71,000,000
Αὐστροουγγαρία	573,000	61,748,000
Γερμανία	179,770	29,863,000
Γαλλία	113,130	15,367,000
Ἰταλία	50,450	4,156,000
Ὁλλανδία	17,590	3,802,000
Ρουμανία	19,000	2,072,000
Βέλγιον	16,930	1,736,000
Ἑλβετία	5,000	750,000
Σερβία	14,000	486,000
Φινλανδία	12,000	200,000
Σουηδία	20,000	145,000
Δανιμαρκία	18,000	126,000
Ὅλον	4,458,870	483,351,000

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν κατανάλωσιν τοῦ καπνοῦ, ἀπαιτοῦνται διάφορα στοιχεῖα εἰς προσδιορισμὸν τῆς. Μετὰ τὴν βεβαίωσιν τῆς ἐγγωρῆς παραγωγῆς ἀναγκαῖα ἡ προσθήκη τῆς ἐξωθεν εἰσαγωγῆς καὶ ἡ ἀφαίρεσις τῆς ἔσωθεν ἐξαγωγῆς. Ἴδου πῶς εἶχεν ἡ τελευταία κατὰ τινὰς ἐπικρατείας: Ἠνωμένα Πολιτεῖαι ἐξήγαγον 144,580,000 χιλιόγραμμα, Γερμανία 17,554,000, Αὐστροουγγαρία 6,967,000, Ρωσσία 13,655,000, Βρασιλία 13,330, Κούβα 7,757,000, Κολομβία 5,798,000, Ἅγιος Δομίνικος 5,372,000, Πόρτο-Ρίκο 2,241,000, Ἰνδία 1,680,000, Ἰαπωνία 1,416,000, κλπ. Ἐντούτοις πρέπει νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν καὶ ὁ συμψηφισμὸς τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς τοιοῦτοτρόπως ἐν Γερμανίᾳ ἡ εἰσαγωγή ὑπερβαίνει τὴν ἐξαγωγήν κατὰ 50 ἑκατομ. χιλιόγραμμων, ἐν Γαλλίᾳ κατὰ 82 ἑκατομ. ἐν Αὐστροουγγαρίᾳ κατὰ 6 1/2 ἑκατομ. κλπ. Ἀπὸ τοιούτων ἐν γένει ὑπολογισμῶν κατεσκευάσθη ἡ ἐπομένη κλίμαξ, ἐμφαίνουσα πόσος ἐκ τοῦ καταναλισκομένου καπνοῦ ἀναλογεῖ πρὸς ἕκαστον τῶν κατοίκων.

Χῶραι	χιλιόγρ.	Χῶραι	χιλιόγρ.
Ἡν. Πολιτεῖαι	3, 1	Ρωσσία	0, 9
Ὁλλανδία	2, 8	Σερβία	0, 8
Βέλγιον	2, 5	Γαλλία	0, 8
Ἑλβετία	2, 3	Ἰταλία	0, 7
Αὐστρο-ουγγαρία	1, 9	Ρουμανία	0, 2
Γερμανία	1, 9	Δανιμαρκία	0, 1
Σουηδία	1, 2	Φινλανδία	0, 1

Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω πίνακος πληροφοροῦμεθα τὴν μεγάλην ἔντασιν τῆς καταναλώσεως τοῦ καπνοῦ ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτεῖαις τῆς Ἀμερικῆς. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς λοιπὰς μὴ Εὐρωπαϊκὰς χῶρας ὑπολογίζεται ἡ κατανάλωσις τοῦ καπνοῦ εἰς 1/2—3 1/2 χιλιόγραμμων καθ' ἕκαστον κάτοικον. Ἐν δὲ τῇ Εὐρώπῃ προπορεύονται ἡ Ὁλλανδία καὶ τὸ Βέλγιον, ἔπονται

ἡ Αὐστρο-ουγγαρία, ἡ Γερμανία καὶ ἡ Σουηδία, εἰς τρίτην δὲ τάξιν ἔρχονται ἡ Ρωσσία καὶ ἡ Γαλλία, τῆς ὁποίας γνωστὸν τὸ μέγα ἀπὸ τοῦ καπνοῦ δημόσιον εἰσόδημα.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΙΣ.

Τελευταῖαι τινὲς ἔρευναι τῆς καταστατικῆς ἐν Γερμανίᾳ συνάπτουσιν εἰς βαθμὸν λίαν ἐνδεικτικὸν τὴν διανομὴν ἀφ' ἑνὸς τῶν εἰσοδημάτων καὶ τὴν τάσιν ἀφ' ἑτέρου πρὸς μεταναστεύσιν. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν πρώτην λαμβάνομεν, ὡς βάσιν τὴν ἐν Πρωσίᾳ κατάστασιν καὶ τὴν ἐν ταῖς πόλεσι Βερολίνῳ, Ἀμβούργῳ καὶ Βρέμῃ· ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν μετανάστεύσιν ἐκτείνονται αἱ παρατηρήσεις πρὸς ὅλον ὄμοῦ τὸν ἀποτελοῦντα τὴν Γερμανικὴν αὐτοκρατορίαν πληθυσμόν.

Α'. — Ἐπὶ 100 οἰκογενειῶν ὑπελογίσθησαν ἐν Πρωσίᾳ μὲν 90,14 ἔχουσαι ἐνιαύσιον εἰσόδημα μικρότερον τῶν 1500 νέων δραχμῶν: 9,33 ἔχουσαι μικρότερον τῶν 7 1/2 χιλ: 0,37 μικρότερον τῶν 15 χιλ: 0,15 μικρότερον τῶν 75 χιλ: καὶ 0,01 ἄνω τῶν 75 χιλ:—ἐν τῇ πρωτεύουσῃ δὲ τῆς Πρωσίας 81,31 οἰκογένειαι ἔχουσαι εἰσόδημα μικρότερον τῶν 1500 ν. δρ: 16,41 μικρότερον τῶν 7 1/2 χιλ: 1,43 μικρότερον τῶν 15 χιλ: 0,79 μικρότερον τῶν 75 χιλ: καὶ 0,06 ἄνω τῶν 75 χιλ:—ἐν Ἀμβούργῳ δὲ 84,44 οἰκογένειαι ἔχουσαι εἰσόδημα μικρότερον τῶν 1500 ν. δρ: 12,83 μικρότερον τῶν 7 1/2 χιλ: 1,43 μικρότερον τῶν 15 χιλ: 1,14 μικρότερον τῶν 75 χιλ: καὶ 0,16 ἄνω τῶν 75 χιλ:—ἐν Βρέμῃ δὲ 81,57 οἰκογένειαι ἔχουσαι εἰσόδημα μικρότερον τῶν 1500 ν. δρ: 14,78 μικρότερον τῶν 7 1/2 χιλ: 1,88 μικρότερον τῶν 15 χιλ: 1,51 μικρότερον τῶν 75 χιλ: καὶ 0,25 ἄνω τῶν 75 χιλ.

Ὡς πλούσιοι βεβαίως πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν οἱ ἔχοντες ἐνι-

αύσιον εἰσόδημα ἄνωτερον τῶν 75 χιλ. δραχμῶν· οὐχὶ ὅτι καὶ τὰ εἰσοδήματα τὰ στρεφόμενα περὶ τὰς 50 χιλ. δὲν εἶναι ἱκανῶς σεβάσμια, ἀλλὰ διότι, ὅπως ἀνεπτύχθησαν αἱ ἀνάγκαι τῶν εὐπόρων οἰκογενειῶν, δύναται τις νὰ δαπανᾷ πλέον τῶν 30 χιλ. δραχμῶν ἐνιαυσίως χωρὶς νὰ ἐξέρχεται πολὺ πέραν τοῦ ἀνεκτοῦ μετρίου, ὅπερ, ὑπὸ τὴν κυρίαν σημασίαν τῆς λέξεως, εἶναι ἐπ' αὐτοφώρῳ ἔρνησις τῆς κοινῆς περὶ πλοῦτου ιδέας.

Ὅπως δὴποτε καὶ αὐτῶν τῶν ἄνω τῶν 15 χιλ. δραχμῶν ἐνιαυσίων εἰσοδημάτων συνυπολογιζομένων πρὸς τὰ ἄνω τῶν 75 χιλ., παρατηροῦμεν ὅτι ἐν Πρωσίᾳ δὲν ἀναβαίνει ὁ ἀριθμὸς τῶν μεγάλων εἰσοδηματούχων ἄνω τῶν 0,16 ἐπὶ ἑκάστη ἑκατοστύος οἰκογενειῶν. Καὶ ἂν δὲ μετὰ μεγάλης συγκοταβάσεως θεωρήσωμεν ὡς εὐπορον τάξιν τὴν διαθέτουσαν ἐνιαύσια εἰσοδήματα ἀπὸ 7 1/2—15 χιλ. δρ., μένει μὲν εἰς τὰ πρόθυρα τῆς εὐπορίας χωρὶς νὰ εἰσέρχεται ἐν αὐτῇ ἡ μικρὰ ποσότης 0,37 ἐπὶ 100 οἰκογενειῶν, πλείονα δὲ τῶν 1/10 ἐπὶ ἑκάστης ἑκατοστύος οἰκογενειῶν ἀποζῶσι ἐντὸς τῆς σφαίρας τῆς πενίας, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι πρόκειται περὶ σχετικῶς πολυαριθμοτέρων οἰκογενειακῶν ἐστιῶν, διότι ἡ ἐστία τῆς πενίας ὅσον ἔχει ὀλιγώτερα χρήματα τόσον ἔχει πλείονα στόματα νὰ θρέψῃ, πλείονα σώματα νὰ ἐνδύσῃ καὶ πλείονα κοινωνικὰ βάρη νὰ φορτωθῇ.

Β'. — Ἀπέναντι τῆς τοιαύτης οικονομικῆς τῶν οἰκογενειῶν καταστάσεως παρίσταται τὸ ρεῦμα τῆς μεταναστεύσεως καθολικώτερον κατὰ πᾶσαν τὴν Γερμανίαν ὑπὸ τὰς ἐπομένας διαστάσεις: Ἀπὸ τοῦ 1872 μέχρι τοῦ 1879 ἐξεπατρίσθησαν ἐκ Γερμανίας 412,349 πρόσωπα, ἐξ ὧν 359,035 διὰ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, 17,865 διὰ τὴν Βρασιλίαν καὶ 7,953 διὰ τὴν Αὐστραλίαν. Ἴδου πῶς ἔχει καθ' ἕκαστον ἔτος ἡ μεταναστευτικὴ αὕτη κίνησις συλλήβδην: τῷ 1872 ἀνέβη εἰς 125,650· τῷ 1873 εἰς 103,638· τῷ 1874 εἰς 45,112· τῷ 1875 εἰς 30,773· τῷ 1876 εἰς 28,368· τῷ 1877 εἰς 21,264· τῷ 1878 εἰς 24,217· τῷ 1879 εἰς 33,327.

Τοιοιουτρόπως λειτουργεί ο νόμος τῆς οικονομικῆς ἁρμο-
νίας. Ὅχι ὅτι δὲν ὑπάρχει καὶ ὑλικωτέρα μέθοδος, διότι τὸ
ὕδωρ ὅπερ δὲν χωρεῖ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου χύνεται ἐκτὸς αὐτοῦ
καὶ ὁ πληθυσμὸς ὅστις δὲν δύναται νὰ ζήσῃ ἐπὶ τῆς γῆς εἶναι
καταδεδικασμένος νὰ ἀποθάνῃ. Ἀλλ' ἡ ὁδὸς τῆς μετανα-
στεύσεως εἶναι ἡ προτελευταία ἀγκυρα, εἰς τὴν ὁποίαν ὀφεί-
λονται πολλὰ ἀποικιακὰ μεγαλεῖα ἀναγόμενα πολλάκις ἐν
τῇ πρώτῃ ἀρχῇ των εἰς τὴν ἀπελπισίαν τῶν ζητούντων
νέους ἐπὶ τοῦ πλανήτου ὀρίζοντας. Ἐν τούτοις ἡ κίνησις αὕτη
τοῦ μεταναστευτικοῦ ἐν Γερμανίᾳ ρεύματος περιέχει καὶ ἐν
πολιτικὸν μυστήριον πρώτης τάξεως. Πῶς! Ὄταν ὁ θάνα-
τος μὲν ἠραίωνε τὰς Γερμανικὰς τάξεις ἐν τῷ Γαλλογερμα-
νικῷ πολέμῳ τοῦ 1870, ἡ νίκη δὲ ἐπλούτιζε διὰ διλιουνίων
τὰς ἀπολειπομένας, ἔπρεπεν αὐταὶ εὐθὺς κατὰ τὴν πρώτην
διετίαν 1872—73 νὰ διώξωσι πέραν τῶν Ὠκεανῶν πλεόν
τῶν 229 χιλιάδων! Ζητήματα κοινωνικά, ἐν τοῖς ὁποίοις
πολλὰ τοῦ ἐνεστῶτος χρόνου δυσχέρειαι κρύπτονται καὶ πολ-
λὰ τοῦ μέλλοντος περιπλοκαὶ κυοφοροῦνται.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΝΑΥΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ.

(Ἰδὲ φυλ. 98 Οἰκονόμ. Ἐπιθεωρ.)

14. Ὄταν δύο πλοῖα ἰστιοφόρα, θαλασσοποροῦντα, διευθύ-
νωνται τοιοιουτρόπως, ὥστε κινδυνεύουσι συναντώμενα νὰ
συγκρουσθῶσι, τὸ ἐν τούτων ὀφείλει ν' ἀπομακρύνηται τοῦ
ἐτέρου κατὰ τοὺς ἐξῆς κανόνας· α) τὸ πλοῖον τὸ ἔχον τὸν
ἄνεμον φορὸν (τὸ πλεόν λασκάδα), ὀφείλει ν' ἀπομακρύνηται
τῆς πορείας (νὰ μὴ ἐμποδίξῃ τὸ ἀρμένισμα) τοῦ ἐτέρου πλοίου
τοῦ πλεόντος τὴν ἐγγυτάτην (μὲ τὴν μπουρίνα)· β) τὸ πλοῖον
τὸ πλεόν τὴν ἐγγυτάτην (μὲ τὴν μπουρίνα) καὶ μὲ τὸν ἄνε-
μον ἀριστερά, ὀφείλει ν' ἀπομακρύνηται τῆς πορείας (νὰ μὴ
ἐμποδίξῃ τὸ ἀρμένισμα) τοῦ ἐτέρου πλοίου τοῦ πλεόντος τὴν

ἐγγυτάτην (μὲ τὴν μπουρίνα) καὶ μὲ τὸν ἄνεμον δεξιά· γ) ὅταν ἀμφότερα τὰ πλοῖα ἔχωσι τὸν ἄνεμον φορὸν (πλέωσι
λασκάδα), ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἐκ τῆς αὐτῆς πλευρᾶς, τὸ πλοῖον
τὸ ἔχον τὸν ἄνεμον ἀριστερά ὀφείλει ν' ἀπομακρύνηται τῆς
πορείας (νὰ μὴ ἐμποδίξῃ τὸ ἀρμένισμα) τοῦ ἐτέρου πλοίου τοῦ
ἔχοντος τὸν ἄνεμον δεξιά· δ) Ὄταν ἀμφότερα τὰ πλοῖα ἔχω-
σι τὸν ἄνεμον φορὸν (πλέωσι λασκάδα) καὶ ἐκ τῆς αὐτῆς
πλευρᾶς, τὸ πλοῖον τὸ προσήνεμον (σουβράνο) ὀφείλει ν' ἀπο-
μακρύνηται τῆς πορείας (νὰ μὴ ἐμποδίξῃ τὸ ἀρμένισμα) τοῦ
πλοίου τοῦ ὑπηνέμου (σοταβέντο)· ε) ὅταν τὸ πλοῖον οὐριο-
δρομῇ (ἀρμενίζῃ πρύμα), ὀφείλει ν' ἀπομακρύνηται τῆς πο-
ρείας (νὰ μὴ ἐμποδίξῃ τὸ ἀρμένισμα) τοῦ ἐτέρου πλοίου.

15. Ὄταν δύο ἀτμόπλοια, θαλασσοποροῦντα, διευθύνωνται
ἀντιθέτως ἢ σχεδὸν ἀντιθέτως τὸ ἐν πρὸς τὸ ἕτερον εἰς τρό-
πον ὥστε κινδυνεύουσι νὰ συγκρουσθῶσι, ἑκάτερον τούτων
ὀφείλει νὰ οἰακίση (νὰ στρέψῃ) δεξιά οὕτως, ὥστε νὰ ἀφήσῃ
τὸ ἕτερον ἀτμόπλοιο ν' ἀντιπάρελθῃ πρὸς τὰ ἀριστερά. Τὸ
παρὸν ἄρθρον ἐφαρμόζεται μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν
τὰ πλοῖα ἔχουσι τὰς πῦρας αὐτῶν τὴν μίαν ἀντικρὺ τῆς
ἐτέρας, πλεόντα ἀντιθέτως ἢ σχεδὸν ἀντιθέτως, εἰς τρόπον
ὥστε κινδυνεύουσι νὰ συγκρουσθῶσι. Δὲν ἐφαρμόζεται δὲ εἰς
τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν τὰ πλοῖα, ἀκόλουθοῦντα ἑκάτερον τὴν
πορείαν αὐτοῦ, ἀντιπάρέρχονται ἄνευ φόβου συγκρούσεως. Αἱ
μόναι περιπτώσεις, εἰς ἃς ἀφορᾷ τὸ παρὸν ἄρθρον, εἶναι ἐκεῖ-
ναι, καθ' ἃς ἑκάτερον τῶν πλοίων ἔχει τὴν πῦραν αὐτοῦ
ἐναντι ἢ σχεδὸν ἐναντι τῆς τοῦ ἐτέρου πῦρας, τὰ δὲ δια-
μήκη αὐτῶν ἐπίπεδα, προεκτεινόμενα, συμπίπτουσι τὸ ἐν ἐπὶ
τῆς προεκτάσεως τοῦ ἐτέρου. Ἐν ἄλλοις δηλαδὴ λόγοις, ἔταν
ἐν καιρῷ μὲν ἡμέρας, ἑκάτερον τῶν συναντωμένων πλοίων
βλέπῃ τοὺς ἰστούς τοῦ ἐτέρου συμπίπτοντας εἰς τὴν αὐτὴν ἢ
σχεδὸν εἰς τὴν αὐτὴν εὐθείαν γραμμὴν μὲ τὸς ἰδίους αὐτοῦ
ἰστούς, ἐν καιρῷ δὲ νυκτός, ὅταν τὸ πλοῖον εὐρίσκηται εἰς τῶν
αὐτὴν θέσιν, ὥστε βλέπει συγχρόνως ἀμφοτέρους τοὺς ἐπὶ
τῶν πλευρῶν φανούς τοῦ ἐτέρου πλοίου. Δὲν ἐφαρμόζεται δὲ

τὸ παρὸν ἄρθρον ὅταν, ἐν καιρῷ μὲν ἡμέρας, πλοῖόν τι παρατηρήῃ πρὸς τὴν πρῶραν αὐτοῦ ἕτερον πλοῖον τέμνον τὴν πορείαν του, ἐν καιρῷ δὲ νυκτός, ὅταν ὁ ἐρυθρὸς φανὸς τοῦ ἑνὸς τῶν δύο πλοίων ἀντιστοιχῇ πρὸς τὸν ἐρυθρὸν φανὸν τοῦ ἑτέρου, ἢ ὁ πράσινος φανὸς τοῦ ἑνὸς πρὸς τὸν πράσινον φανὸν τοῦ ἑτέρου πλοίου, ἢ ὅταν πρὸς τὸ μέρος τῆς πρῶρας ἦναι ὄρατὸς μόνος ὁ ἐρυθρὸς φανὸς τοῦ ἑτέρου πλοίου οὐχὶ δὲ καὶ ὁ πράσινος, ἢ εἶναι ὄρατὸς μόνος ὁ πράσινος, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ ἐρυθρὸς, καὶ τέλος ὅταν ἀμφότεροι οἱ φανοὶ τοῦ ἑτέρου πλοίου, ὁ πράσινος καὶ ὁ ἐρυθρὸς, ὄρῶνται πρὸς οἰονδήποτε ἄλλο μέρος τοῦ πλοίου ἐκτὸς τῆς πρῶρας.

16. Ὄταν δύο ἀτμόπλοια, θαλασσοποροῦντα, διασταυρῶνται ἐν τῇ πορείᾳ των οὕτως, ὥστε κινδυνεύουσι νὰ συγκρουσθῶσι, τὸ πλοῖον τὸ βλέπον πρὸς τὰ δεξιὰ αὐτοῦ τὸ ἕτερον, ὀφείλει νὰ οἰακίζῃ οὕτως, ὥστε νὰ μὴ ἐμποδίζῃ τὴν πορείαν τοῦ ἑτέρου πλοίου.

17. Ὄταν δύο πλοῖα, ἐξ ὧν τὸ μὲν ἀτμόπλοιον, τὸ δὲ ἰστιοφόρον, πλέωσι κατὰ τοιαύτας διευθύνσεις, ὥστε κινδυνεύουσι νὰ συγκρουσθῶσι, τὸ ἀτμόπλοιον ὀφείλει νὰ ἀτμοδρομῇ οὕτως ὥστε νὰ μὴ ἐμποδίζῃ τὴν πορείαν τοῦ ἰστιοφόρου πλοίου.

18. Ὄταν ἀτμόπλοῖόν τι καταφθάνῃ ἕτερον πλοῖον καὶ ἐπικηται ἐκ τούτου φόβος συγκρούσεως, ὀφείλει τὸ ταχυποροῦν ἀτμόπλοιον νὰ ἐλαττώσῃ τὴν ταχύτητα αὐτοῦ, ἢ νὰ σταματήσῃ, ἢ καὶ ν' ἀναποδίσῃ ἐν ἀνάγκῃ.

19. Ὅσάκις ἀτμόπλοῖόν τι, θαλασσοποροῦν, μεταβάλλῃ καθ' ὅποιονδήποτε τρόπον, συμφώνως πρὸς τὸν παρόντα κανονισμόν, τὴν πορείαν αὐτοῦ, δύναται νὰ δηλοῖ τὴν ἀλλαγὴν τῆς πορείας αὐτοῦ πρὸς ὅποιονδήποτε ἄλλο ἐμφανιζόμενον πλοῖον διὰ τῶν ἀκολουθῶν σημάτων, ἐκτελουμένων διὰ τῆς ἀτμοσύριγγος. Δι' ἑνὸς βραχέος συριγμάτος, σημαίνοντος: διευθύνομαι δεξιὰ. Διὰ δύο βραχέων συριγμάτων, σημαίνοντων: διευθύνομαι ἀριστερά. Διὰ τριῶν βραχέων συριγμάτων, σημαίνοντων: ἀναποδίζω ὅλοτα-

χῶς. Ἡ χρῆσις τῶν σημάτων τούτων εἶναι προαιρετικὴ. Ἄλλ' ἅμα γείνη αὐτῶν χρῆσις, ἡ πορεία τοῦ ἀτμοπλοίου πρέπει νὰ ἐκτελεσθῇ συμφώνως πρὸς τὴν σημασίαν τῶν συριγμάτων.

20. Ἀνεξαρτήτως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν προηγουμένων ἄρθρων, πᾶν πλοῖον, ἀτμόπλοιον ἢ ἰστιοφόρον, καταφθάνον ἕτερον πλοῖον, ὀφείλει νὰ μὴ παρεμποδίζῃ τὴν πορείαν τοῦ βραδυποροῦντος πλοίου.

21. Εἰς μέρη στενωπᾶ, πᾶν ἀτμόπλοιον ὀφείλει νὰ παραπλήῃ τὴν πρὸς τὰ δεξιὰ αὐτοῦ πλευρὰν τοῦ στενωποῦ, ἐφ' ὅσον δύναται νὰ πράττῃ τοῦτο ἀσφαλῶς καὶ χωρὶς ἰδίου κινδύνου.

22. Ὅσάκις κατὰ τοὺς ἀνωτέρω κανόνας τὸ ἐν τῶν δύο πλοίων ὀφείλει νὰ μεταβάλλῃ πορείαν, τὸ ἕτερον πλοῖον ὀφείλει ν' ἀκολουθήσῃ τὴν πορείαν αὐτοῦ ἀμετάβλητον.

23. Πᾶς πλοίαρχος ἢ κυβερνήτης ἐν τῇ τηρήσει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος κανονισμοῦ ὀφείλει ν' ἀποβλέπῃ πρὸ πάντων εἰς τοὺς κινδύνους τῆς θαλασσοπλοίας. Ἐπομένως δύναται καὶ νὰ παραβῇ τοὺς κανόνας τούτους, ὅσάκις συγκεκριμένη τις περίπτωσις καθιστᾷ ἀναγκαίαν τὴν παράβασιν ταύτην πρὸς ἀποφυγὴν ἐπικειμένου κινδύνου.

24. Οὐδεὶς ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατετυπωμένων κανόνων δύναται ν' ἀπαλλάξῃ πλοῖον οἰονδήποτε, ἢ τοὺς ἰδιοκτῆτας καὶ τοὺς ἐφοπιστὰς αὐτοῦ, τὸν πλοίαρχον, ἢ τὸν κυβερνήτην καὶ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ τῶν συνεπειῶν οἰασδήποτε παραμελήσεως, ἀφορώσης εἴτε εἰς τοὺς φανούς ἢ τὰ σήματα, εἴτε εἰς τοὺς ἐπιτετραμμένους τὴν φυλακὴν, εἴτε εἰς ὅποιονδήποτε προφυλακτικὸν μέτρον, ὑπαγορευόμενον ὑπὸ τῆς κοινῆς ναυτικῆς πείρας καὶ ὑπὸ τῶν ἰδιαιτέρων περιστάσεων, εἰς ἃς εὕρισκεται τὸ πλοῖον.

25. Οὐδέμια τῶν ἐν τῷ παρόντι κανονισμῷ διατάξεων ἐμποδίζει τὴν ἐφαρμογὴν εἰδικῶν κανονισμῶν, δεόντως δεδημοσιευμένων ὑπὸ τῆς ἐγγωρίου ἀρχῆς, ἀφορώντων εἰς τὸν πλοῦν οἰονδήποτε λιμένος ἢ ποταμοῦ ἢ ὑδάτων περικλείστων.

26. Οἱ ἀνωτέρω κανόνες οὐδαμῶς ἐμποδίζουσι τὴν ἐφαρμογὴν 8—ΦΙΛ, 94—ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1880.

μογήν ειδικῶν κανονισμῶν, ἐκδεδομένων ὑφ' οἰασδῆποτε Κυβερνήσεως, ἀφορώντων εἰς τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν θέσεων τῶν φανῶν ἢ τῶν σημάτων διὰ πλοῖα πολεμικά, δύο ἢ πλείοτερα τὸν ἀριθμὸν, ἢ διὰ πλοῖα ἰστιοφόρα, ταξειδεύοντα ἐν συμπλοῖς.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΝ.

Πλὴν τοῦ ζητήματος περὶ τοῦ τέλους χαρτοσήμου εἰς ὃ ὑπόκειται ἢ περὶ συνομολογήσεως δανείου πράξις τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ὅπερ ἐπραγματεύθημεν ἐν τῇ Οἰκονομικῇ Ἐπιθεώρησει (φυλλ. 92 Ὀκτωβρ. 1880) προέκυψε καὶ τὸ ζήτημα περὶ τοῦ τέλους χαρτοσήμου, εἰς ὃ ὑπόκειται ἢ μεταξὺ τῆς Γαλλοαἰγυπτιακῆς Τραπεζῆς καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς σύμβασις περὶ τῆς ὑπὸ τῆς πρώτης ἀναδοχῆς καὶ ἐκδόσεως εἰς δημοσίαν ἐγγραφὴν τοῦ δανείου, ἐπὶ δὲ τοῦ ζητήματος τούτου τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐκηρύχθη ἀναρμόδιον διὰ τὸν λόγον, ὅτι κατὰ τὸ ἀρθρ. 47 τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου τοῦ 1836 καταμήνουσις χωρεῖ μόνον, ὡσάκις ἢ παράβασις ἐνεργεῖται παρὰ δημοσίας τινὸς ἀρχῆς.

Ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον παρέλειψε νὰ ἐρμηνεύσῃ κατὰ ποίας περιπτώσεις ἔχει ἐφαρμογήν ἢ τελευταία παράγραφος τοῦ ἀρθρ. 3 τοῦ ΥΠΔ' ἀπὸ 3 Ἰουλίου 1873 νόμου, καθ' ἣν «ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξελέγῃ τὰς ἐταιρίας καὶ ἐν τοῖς γραφείοις αὐτῶν πρὸς βεβαίωσιν τῶν ἐνδεχομένων παραβάσεων τῶν νόμων περὶ χαρτοσήμου.» Διότι, ἂν ἢ διὰ τῆς διατάξεως ταύτης καθιερωθεῖσα ἀρχὴ τῆς ἐπιθεωρήσεως τῶν γραφείων τῶν ἀνωνόμων ἐταιριῶν, ἣτις ἀνεγράφη μετὰ ταῦτα καὶ ἐν τῷ περὶ βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν ἐπὶ τῶν εἰσιτηρίων τελῶν Β. Διατάγματός καὶ τελευταῖον ἐν τῷ νόμῳ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν κερδῶν τῶν

ἀνωνόμων ἐταιριῶν, δὲν ὑπόκειται εἰς περιορισμὸν τινα, ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἠδύνατο καὶ ὤφειλε νὰ διατάξῃ ἐπιθεώρησιν εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, εὐθὺς ὡς ἐδόθη αὐτῷ ἀφορμὴ διὰ τῆς μηνύσεως, ὅπως βεβαιωθῇ ἢ γενομένη τυχὸν παράβασις καὶ ἐφαρμοσθῶσιν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου, ἢ τοῦλάχιστον νὰ βεβαιωθῇ ὅτι ἢ Ἐθνικὴ Τράπεζα ὑπέκρυψεν ἢ ἐξηφάνισε τὴν σύμβασιν ταύτην καὶ ἐτι ἀπέβη ἀδύνατον εἰς τὴν ἐπιθεώρησιν ν' ἀνακαλύψῃ ἐν ἐγγράφῳ, τοῦ ὁποίου δὲν δύναται ἢ Τράπεζα ν' ἀρνηθῇ τὴν ὑπαρξιν, ἂν μὴ καὶ τὴν προσαγωγὴν. Διότι ἂν δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν προσαγωγὴν εἰς τὸν ἐπιθεωρητὴν τῆς συμβάσεως ταύτης, τότε δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν προσαγωγὴν καὶ παντὸς ἑτέρου ἐγγράφου ἢ βιβλίου εἰς τὸ γραφεῖον αὐτῆς ἀνήκοντος, καθιστῶσα οὕτως ἀδύνατον τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου. Ἐὰν δὲ τὸ μέτρον τῆς ἐρεύνης τῶν ἐγγράφων καὶ βιβλίων τῶν ἰδιωτικῶν καταστημάτων πρὸς βεβαίωσιν τῶν παραβάσεων τοῦ νόμου περὶ χαρτοσήμου εἶναι ὀρθὸν ἢ μὴ, περὶ τούτου δὲν πρόκειται, ἀφοῦ ὁ νόμος ἐπιτρέπει αὐτὸ εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐπειδὴ ὁ ΥΠΔ' νόμος διὰ τῆς εἰρημένης διατάξεως ἐξωμοίωσεν, ὡς πρὸς τὰς παραβάσεις τῶν νόμων περὶ χαρτοσήμου, τὰ γραφεῖα τῶν ἀνωνόμων Ἐταιριῶν πρὸς τὰ δημόσια γραφεῖα, ζήτημα μόνον εἶναι, ἂν ἢ μήνουσις δύναται νὰ ἔχῃ συνεπείας ὑπὲρ τοῦ μηνυτοῦ, διότι κατὰ τὴν τελευταίαν παράγραφον τοῦ ἀρθρ. 47 τοῦ νόμου περὶ χαρτοσήμου τοῦ 1836 «Ἡ καταμήνουσις αὕτη δὲν συγχωρεῖται, ὡσάκις ἢ παράβασις δὲν ἐξάγεται, εἰμὴ δι' ἐκείνων τῶν ἐγγράφων, τὰ ὁποῖα ἀνήκουσιν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ γραφείου τῆς ἀρχῆς αὐτῆς.»

Ἐπὶ τοῦ κυρίου ζητήματος, ἦτοι περὶ τοῦ τέλους χαρτοσήμου εἰς ὃ ὑπόκειται ἢ σύμβασις αὕτη καὶ τοῦ ἐπιβλητέου διὰ τὴν παράβασιν τοῦ νόμου προστίμου, δεόν νὰ διακριθῶσι δύο περιπτώσεις· ἦτοι ἢ περίπτωση, καθ' ἣν ἢ σύμβασις καθηρτίσθη ἐν τῷ ἐξωτερικῷ καὶ ἢ περίπτωση, καθ' ἣν καθηρτίσθη ἐν τῷ ἐσωτερικῷ. Καὶ ἂν μὲν καθηρτίσθη ἐν τῷ

έξωτερικῶ, εξέταστέον εἰναι ἢ μὴ ἐπιδεκτικὴ ἐπιστημάν-
σεως ἀνευ πληρωμῆς προστίμου καὶ πόσον τὸ ἐπιβλητέον τέ-
λος· εἰν δ' ἐν τῷ ἐσωτερικῶ, ἐπειδὴ ἐξ ἀρχῆς ἔδει νὰ συντα-
χθῆ ἐπὶ τοῦ ἀρμοδίου σφραγιστοῦ χάρτου κατὰ τὸ ἀρθρ. 32
τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου τοῦ 1836, εξέταστέον μόνον τὸ
πόσον τοῦ τέλους εἰς ὃ ὑπόκειται καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποίου θέλει
ὑπολογισθῆ ἡ ποινὴ τοῦ προστίμου. Ἐκάστην τῶν περιπτώ-
σεων τούτων θέλομεν εξέτάσει ἰδιαιτέρως, ἀρχόμενοι ἀπὸ τῆς
περιπτώσεως, καθ' ἣν ἡ σύμβασις κατηρτίσθη ἐν τῷ ἐξωτε-
ρικῶ καὶ πρῶτον περὶ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἔδει νὰ ἐπιστη-
μανθῆ.

Κατὰ τὸν περὶ χαρτοσήμου νόμον τοῦ 1836 ἀρθρ. 10.
«Εἰς ὅλα τὰ ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα, κατὰ τὸν παρόντα νόμον,
δὲν πρέπει νὰ γράφωνται ἐπὶ σφραγιστοῦ χάρτου, ὅταν πα-
ρουσιάζωνται ἐνώπιον δικαστηρίων, ἢ ἄλλων δημοσίων ἀρ-
χῶν, θέλει προστίθεσθαι ὁ ἀρμοδῖος λευκὸς σφραγιστὸς χάρ-
της μετὰ ταῦτα· τὸ αὐτὸ θέλει γίνεσθαι καὶ δι' ὅλα τὰ ἔγ-
γραφα, τὰ ὁποῖα ἐναντίον τῶν ὀρισμῶν τοῦ παρόντος νόμου
δὲν ἐγράφησαν εἰς σφραγιστὸν χάρτην καὶ ἐπομένως ὑπά-
γονται εἰς τὸ χαρτόσημον, ἐπιβαλλομένης ἕνεκα τούτου καὶ
τῆς ποινῆς τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου κατὰ τὸ ἀρθρ. 43.
προσέτι δὲ καὶ δι' ἐκεῖνα τὰ ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα ὑπόκεινται
μὲν κατὰ τὸν νόμον εἰς τὸ χαρτόσημον, ἔγιναν δὲ ἐκτὸς τῆς
ἐπικρατείας καὶ ἐφέρθησαν ἐντὸς αὐτῆς».

Διὰ τῆς φράσεως «μετὰ ταῦτα» ὁ νόμος ἐννοεῖ τὴν ἐπι-
σημάνσιν τῶν ἐγγράφων μετὰ τὴν σύνταξίν των, ἀλλ' οὐχὶ
καὶ μετὰ τὴν παρουσίαν των ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων
καὶ τῶν δημοσίων ἀρχῶν. Τοῦτο προκύπτει σαφῶς ἐκ διατά-
ξεως τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἥτοι τῆς τοῦ ἀρθρ. 23, καθ' ἣν «εἰς
τέλος χαρτοσήμου τάξεως λεπτῶν 50 ὑπόκειται . . . ὅσον ὅλα
τὰ ἔγγραφα, ὅσα, μὴ ὑποκείμενα ἀπ' ἀρχῆς κατὰ τὸν νόμον
εἰς ἐπισφράγισιν, πρόκειται ἤδη νὰ παρουσιασθῶσιν εἰς τὰ
δικαστήρια, ἢ εἰς ἄλλην δημοσίαν ἀρχὴν», τοῦ ἀρθρ. 39
καθ' ἣν «τὰ δικαστήρια καὶ ὅλαι αἱ δημοσῖαι ἀρχαὶ δὲν δύ-

ναται νὰ δεχθῶσι κανενὸς εἶδους ἔγγραφον ἰδιωτικόν, ἀφ' ὅσα
ὁ νόμος ὑποβάλλει εἰς τὸ τέλος τοῦ χαρτοσήμου, καὶ τὸ ὁποῖον
ἀπ' ἀρχῆς γράφεν εἰς χάρτην ἀσφράγιστον, ἢ εἰς χάρτην
κατωτέρας παρὰ τὴν ἀνήκουσαν τιμῆς, δὲν ὑπεβλήθη ἀκο-
λούθως εἰς τὸν πρόσθετον λευκὸν χάρτην κ.λ.π.», καὶ τοῦ
ἀρθρ. 45 καθ' ἣν «ὅν ἴσως δημοσία τις ἀρχὴ παρεδέχθη ἀπὸ
ἰδιώτην ὁποῖονδήποτε ἔγγραφον ἢ ἀναφορὰν ἀσφράγιστον ἢ
παραμορφωμένην, τιμωρεῖται ὁ ὑπάλληλος κ.λ.π.»

Ὅπως δ' ὁ νόμος ἐκφράζεται, δὲν δύναται τις νὰ ἰσχυρι-
σθῆ, ὅτι τὰ ἐν τῷ ἐξωτερικῶ συντασσόμενα ἔγγραφα καὶ
ὑποκείμενα ἐν τῷ ἐσωτερικῶ κατ' αὐτὸν τῆς συντάξεώς των
τὸν χρόνον εἰς τέλος χαρτοσήμου, πρέπει νὰ ἐπισημαίνωνται
«μετὰ ταῦτα» μὲν, ἀλλὰ καὶ ἂν δὲν πρόκειται νὰ παρουσια-
σθῶσιν ἐνώπιον δημοσίας ἀρχῆς. Διότι καὶ ἂν ὑποτεθῆ, ὅτι
μόνον τὸ χωρίον τοῦ ἀνωτέρω μνημονευθέντος ἀρθρ. 10 «θέ-
λει προστίθεσθαι ὁ ἀρμοδῖος λευκὸς Χάρτης μετὰ ταῦτα» ὡς
ἀναφερόμενοι εἰς τὰ ἐν τῷ ἐξωτερικῶ συντασσόμενα ἔγγραφα,
τοῦ προηγουμένου «ὅταν παρουσιάζωνται ἐνώπιον δικαστη-
ρίων ἢ ἄλλων δημοσίων ἀρχῶν», ἀφορῶντος τὰ ἐν τῷ ἐσω-
τερικῶ συντασσόμενα καὶ μὴ ὑποκείμενα κατὰ τὴν σύντα-
ξίν των εἰς Χαρτόσημον, πάλιν ὁ νόμος δὲν ὀρίζει προθεσμίαν
ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐπὶ ποινῆ προστίμου δέον νὰ ἐπισημαίνων-
ται τὰ ἐν τῷ ἐξωτερικῶ συντασσόμενα τοιαῦτα ἔγγραφα
καὶ ἐπομένως περίπτωσις ἐπιβολῆς προστίμου δὲν ὑπάρχει
περὶ χρήσεώς των ἐνώπιον δημοσίας τινὸς ἀρχῆς. Μία δὲ
μόνη διαστολὴ ἀπαντᾶται εἰς ἀρθρῶ 29 ἀριθ. 10 περὶ «τῶν
ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσερχομένων καὶ ἀπὸ κατοίκους τοῦ Βα-
σιλείου πληρωτέων συναλλαγματικῶν, εἰς ἃς πρέπει νὰ προ-
στίθῃται ὁ λευκὸς χάρτης «πρὶν τῆς παρουσιάσεως εἰς ὑπο-
δοχὴν».

Εἰς τὰς σχέψεις ταύτας ἔδωκαν ἡμῖν ἀφορμὴν αἱ σχετικαὶ
τῶν Γαλλικῶν νόμων διατάξεις. Ἐν Γαλλίᾳ ὡς εἶναι γνωστὸν,
ὑπάρχουσι δύο εἶδη τελῶν, ἐπὶ τῶν διαφόρων ἐγγράφων ἐπι-
βαλλομένων, ἥτοι τὰ τέλη τῆς καταχωρίσεως (les droits d'

enregistrement) και τὰ τέλη τοῦ χαρτοσήμου (la contribution du timbre), ἀμφότερα ὁμῶς ταῦτα εἰσπράττονται καὶ παρ' ἡμῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα «τέλη χαρτοσήμου», ὅπερ προκύπτει καὶ ἐκ τῶν ἀρθρ. 1 καὶ 2 τοῦ ἡμετέρου περὶ χαρτοσήμου νόμου τοῦ 1836, καθ' ὃ τὸ χαρτόσημον εἰσῆχθη» πρὸς κατάργησιν τῶν δικαστικῶν, συμβολαιογραφικῶν, διοικητικῶν καὶ τῶν υποθηκῶν διατιμήσεων καὶ ὅλων τῶν ἄλλων δικαιωμάτων, τὰ ὅποια ἐλαμβάνοντο μέχρι τοῦδε διὰ κατὰ χωρίσεις, ἐγγραφᾶς, ἐπικυρώσεις ἐγγράφων καὶ πράξεων πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου Ταμείου ἢ διαφόρων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν». Ἐξ ἄλλου δὲ τὰ ἐν Γαλλίᾳ εἰσπραττόμενα τέλη χαρτοσήμου ἀξίας ἐπιβάλλονται μόνον ἐπὶ τῶν ἐμπορικῶν ἐγγράφων κατὰ τὸ ἀρθρον 14 τοῦ νόμου τῆς 13 Brumaire ἔτους VII ἔχοντος ὡς ἐξῆς «ὑπόκεινται εἰς τέλος χαρτοσήμου ἀξίας τὰ εἰς διαταγὴν ἢ εἰς τὸν κομιστὴν γραμμάτια, αἱ ἐπιταγαί, ἐντάλματα, ἐντολαί, διαταγαί καὶ πᾶν ἕτερον ἐγγραφοῦν διαπραγματεύσιμον, πρὸς τούτοις καὶ αἱ συναλλαγματικαὶ αἱ ἐκδιδόμεναι εἰς δευτέραν, τρίτην ἢ εἰς διπλοῦν, καὶ τὰ συντασσόμενα ἐν Γαλλίᾳ πληρωτέα δὲ εἰς τὸ ἐξωτερικόν». Ἐπομένως δὲν εἶνε ὀρθόν τὸ πολλάκις ἐπαναληφθέν, ὅτι οὐδόλως εἰσπράττονται παρ' ἡμῶν τέλη ἐπὶ τῶν καταχωρίσεων, οἱ δὲ κανόνες περὶ τελῶν ἐπὶ τῶν τελῶν καταχωρίσεως καὶ χαρτοσήμου ἐν Γαλλίᾳ, δύνανται νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν ἐπὶ ζητημάτων τοῦ νόμου περὶ χαρτοσήμου.

Κατὰ τοὺς Γαλλικοὺς δὲ νόμους τὰ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἢ ταῖς Γαλλικαῖς ἀποικίαις, ἐνθα τὰ τέλη καταχωρίσεως καὶ χαρτοσήμου δὲν εἰσῆχθησαν, συντασσόμενα ἐγγραφα, τὰ μὲν ἀφορῶντα μεταδίβασιν τῆς κυριότητος, ἢ τῆς ἐπικαρπίας ἀκινήτων, ἢ ἐνοικιάσεις κτημάτων ἢ οἰκιῶν, ὑπενοικιάσεις, παραχωρήσεις ἢ ἐκχωρήσεις ἐνοικιάσεων ἢ ἐνεχυριάσεις, πρέπει νὰ καταχωρίζονται καὶ ἐπομένως νὰ καταβάλληται τὸ νόμιμον τέλος ἐντὸς ἑξ μηνῶν, ἂν συνετάχθησαν ἐν Ἑυρώπῃ, ἐνδὸς ἔτους ἂν ἐν Ἀμερικῇ καὶ δύο ἐτῶν ἂν ἐν Ἀσίᾳ ἢ ἐν Ἀφρικῇ, διὰ δὲ τὰ λοιπὰ ἐγγραφα οὐδεμίαν ὑπάρχει ὠρισμένη

προθεσμία ἀπὸ τῆς συντάξεώς των, ἀλλὰ δεόν νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὰ νόμιμα τέλη πρὸ πάσης ἐν Γαλλίᾳ χρήσεως, εἴτε ἐν δημοσίᾳ τινὶ πράξει, ἢ ἐν οἰαδήποτε διακηρύξει ἢ ἐνώπιον δικαστικῆς ἢ διοικητικῆς τινος ἀρχῆς. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ διαπραγματεύσιμα ἐγγραφα, ἢτοι τὰ χρεώγραφα, τὰ προερχόμενα ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἢ τῶν Γαλλικῶν ἀποικιῶν, ἐνθα δὲν εἰσῆχθη τὸ χαρτόσημον, ὑποβάλλονται εἰς τέλος πρὸ πάσης διαπραγματεύσεως, ἀποδοχῆς ἢ ἐξοφλήσεως ἐν Γαλλίᾳ.

Παρ' ἡμῶν κατὰ τὸ ἀρθρ. 42 τοῦ νόμου περὶ χαρτοσήμου τοῦ 1836 «τὰ προικοσύμφωνα, τὰ ἐγγραφα δωρήσεως μεταξὺ ζώντων, καὶ ὅλα ἐν γένει τὰ συμβόλαια, ὅσα ἀφορῶσι μεταβολὴν τινὰ εἰς τὴν κατοχὴν πραγμάτων ἀκινήτων (ἐξαιρουμένων τῶν ἐθνικῶν κτημάτων), καὶ προσέτι ὅλα τὰ ἐγγραφα τὰ ἀφορῶντα τὰς ἀποθήκας καὶ τὰς αὐτοθελεῖς ἐξωδίκους διαμοιράσεις περιουσίας, ἀπαγορεύεται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρώσεως νὰ γίνωνται ἄλλως πως, εἰμὴ ἐπισήμως καὶ ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου, φυλαττομένων ἐν τούτοις τῶν ἀρθρ. 32 καὶ 46». Ἄλλ' ἢ ἀπαγόρευσις αὕτη ἐκτείνεται καὶ μέχρι τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ συντασσόμενων ἐγγράφων, περὶ ἀκινήτων περιουσιῶν κτλ. κειμένων ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἢ καὶ τοιούτων κειμένων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ;

Περὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ τέλους χαρτοσήμου, εἰς ὃ ὑπόκεινται τὰ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ συντασσόμενα ἐγγραφα ὁ ἡμέτερος νόμος ἀπλῶς μόνον λέγει ἐν τῷ μνημονευθέντι ἀνωτέρω ἀρθρ. 10 ὅτι «θέλει προστίθεσθαι ὁ ἀρμόδιος λευκὸς σφραγιστὸς χάρτης» καὶ ἐνῷ σιωπᾷ περὶ τοῦ τίς εἶνε ὁ ἀρμόδιος οὗτος χάρτης, διὰ τοῦ ἀρθρ. 29 ἀριθ. 10 ὑποβάλλει εἰς τέλος χαρτοσήμου ἀξίας, τὰς εἰσερχομένας ἀπὸ ξένα Κράτη συναλλαγματικὰς, τὰς πληρωτέας ἀπὸ τοὺς κατοίκους τοῦ Βασιλείου. Ἀπαλλάσσει ἄρα τὰ λοιπὰ ἐγγραφα τοῦ τέλους ἀξίας;

Ἡ πρακτικὴ παρεδέχθη, ὅτι τὰ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ συντασσόμενα ἐγγραφα, ὑπόκεινται εἰς τὸ αὐτὸ τέλος, εἰς ὃ καὶ τὰ

έν τῷ ἐσωτερικῷ συντασσόμενα ὅμοια ἔγγραφα, ἀλλ' οὐχ ἦτον ἡ ἀρχή, καθ' ἣν οἱ φόροι δὲν ἐπεκτείνονται μέχρι τῶν περιουσιῶν τῶν κειμένων ἐκτὸς τῆς χώρας, ἣτις ἐπιβάλλει αὐτούς, ἀνεγνωρίσθη ὡς ἰσχυρὰ καὶ παρ' ἡμῖν, διὰ τῆς ἐρμηνευτικῆς τοῦ νόμου περὶ τελῶν ἐπὶ τῶν κληρονομιῶν καὶ κληροδοσιῶν ἐγκυκλίου τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ὑπ' ἀριθ. 11331 καὶ ἀπὸ 14 Μαρτίου 1866, ἐχούσης ὡς ἐξῆς α' Ἡ ἀκίνητος καὶ κινητὴ περιουσία τοῦ ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος ἀποβιώσαντος Ἑλληνοῦ, κειμένη ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, δὲν ὑπόκειται εἰς τὸ τέλος ἐπὶ τῶν κληρονομιῶν κ.λ.π. διότι κατὰ τὰς περὶ ἐκτάσεως τῆς ἰσχύος τῶν νόμων ἀρχᾶς οἱ φορολογικοὶ νόμοι, δὲν ἰσχύουσιν ἐπὶ τῶν ἐκτὸς τοῦ Κράτους κειμένων περιουσιῶν».

Ἐν Γαλλίᾳ ἐπὶ τοῦ ἀρθρ. 22 τοῦ ἀπὸ 22 Frimaire ἔτους VII νόμου, περὶ τελῶν ἐπὶ τῶν καταχωρίσεων, ἠγέρθη τὸ ζήτημα, ἀν αἱ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ συντασσόμεναι πράξεις μεταβιβάσεως ἀκινήτων, κειμένων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ καταχωριζόμεναι ἐν Γαλλίᾳ, ὑπόκεινται εἰς τέλος ἀναλογικόν, ἣτις ἀξίας, τὸ δὲ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ἀπεφάνθη διὰ γνωμοδοτήσεώς του ἀπὸ 6 vendémiaire ἔτους XIV, ὡς ἐξῆς. «Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ἀκοῦσαν τὴν ἐκθεσιν τοῦ Τμήματος τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ τῆς τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ τῆς ὁποίας προτείνεται τὸ ζήτημα. ἐὰν αἱ πράξεις μεταβιβάσεως τῆς κυριότητος ἢ τῆς ἐπικαρπίας ἀκινήτων, κειμένων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἢ ταῖς Γαλλικαῖς ἀποικίαις, ἐνθα τὸ τέλος ἐπὶ τῆς καταχωρίσεως δὲν εἰσῆχθη, αἱ συνταχθεῖσαι ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἢ ταῖς ἀποικίαις, δεόν ὅταν προσάγωνται ἐν Γαλλίᾳ, νὰ θεωρῶνται ὡς ἔγγραφα ἰδιωτικὰ, συνταχέντα ἐν Γαλλίᾳ, τούτέστι νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὸ τέλος τῆς ἀξίας. Ἰδὸν τὰ ἀρθρ. 23 καὶ 42 τοῦ νόμου τῆς 22. frimaire ἔτους VII, κατὰ τὰ ὁποῖα δὲν δύναται νὰ γίνῃ οἰαδήποτε χρῆσις τῶν πράξεων τούτων, εἴτε διὰ δημοσίας πράξεως ἢ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ἢ πάσης ἄλλης καθεστηκυίας ἀρχῆς, χωρὶς προηγουμένως νὰ καταχωρι-

σθῶσιν, ἐπὶ ποινῇ κατὰ παντὸς ὑπαλλήλου, ὅστις ἤθελε παραβῆ τὴν ἀπαγόρευσιν ταύτην, ἐπιβολῆς προστίμου ἐκ 50 φράγκων, καὶ ὑποχρέωσις αὐτοῦ προσωπικὴ πρὸς πληρωμὴν τοῦ τέλους. Παρατηρήσαν, ὅτι τὸ τέλος ἀξίας, ὅπερ εἰσπράττεται κατὰ τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν λαμβάνει χώραν μεταβίβασις ἢ ἀνταλλαγὴ τῆς κυριότητος ἐν οἰωδήποτε τίτλῳ, εἶνε φόρος, ὅστις δὲν δύναται νὰ φθάσῃ τὰς περιουσίας, τὰς κειμένας ἐκτὸς τῆς χώρας, ἣτις ἐπιβάλλει αὐτόν· ὅτι, ἐὰν θεωρηθῇ ἀναγκαῖον, διὰ νὰ δοθῇ βεβαία χρονολογία εἰς τὰς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἢ ταῖς ἀποικίαις συντασσόμενας πράξεις, νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τέλος καταχωρίσεως, δὲν ἔπεται ἀναγκαίως, ὅτι τὸ τέλος τοῦτο πρέπει νὰ εἶναι 4 τοῖς % εἰς ὃ ὑπόκεινται αἱ ἐν Γαλλίᾳ συντασσόμεναι ὅμοιαι πράξεις. Γνωμοδοτεῖ, ὅτι εἰς τὰς περιπτώσεις, τὰς ἐκτεθείσας ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, δὲν λαμβάνει χώραν εἰσπραξις τέλους ἀξίας.»

Συνεπεία τῆς γνωμοδοτήσεως ταύτης ἠγέρθησαν ἕτερα δύο ζητήματα περὶ τοῦ τέλους ἐπὶ πράξεων, συντασσόμενων ἐν Γαλλίᾳ, ἀλλ' ἀφορουσῶν μεταβίβασιν κινητῶν καὶ ἀκινήτων κειμένων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, ἐφ' ὧν τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἀπεφάνθη διὰ μεταγενεστέρας γνωμοδοτήσεώς του ἀπὸ 15 Νοεμβρίου 1806, ὡς ἐξῆς. «Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ὅπερ ἤκουσε τὴν ἐκθεσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν τμήματος ἐπὶ τῆς τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἐκθέσαντος, ὅτι μετὰ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τῆς 10 Brumaire ἔτους XIV, καθ' ἣν δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ πρὸς εἰσπραξιν τέλους ἀξίας ἐπὶ τῆς καταχωρίσεως πράξεων, συντασσόμενων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἢ ταῖς ἀποικίαις καὶ ἀφορωσῶν μεταβίβασιν περιουσιῶν κειμένων ἐκτὸς τῆς χώρας, ἣτις εἰσῆγαγε τὸ ἐπὶ τῶν καταχωρίσεων τέλος, ἠγέρθησαν δύο ἕτερα ζητήματα. Πρῶτον, ἐὰν αἱ πράξεις αἱ συντασσόμεναι ἐν Γαλλίᾳ περὶ ἀκινήτων κειμένων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἢ ταῖς ἀποικίαις, πρέπει ν' ἀπολαύωσι τῶν διατάξεων τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τῆς 10 Brumaire ἔτους XIV, δεύτερον, ἐὰν ἡ γνωμοδότη-

σις αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν πράξεων τῶν συντασσομένων ἐν Γαλλίᾳ ἢ τῶ ἐξωτερικῷ καὶ ταῖς ἀποικίαις καὶ ἀφορωσῶν περιουσίας κινήτας, κειμένας ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἢ ταῖς ἀποικίαις. — Ὅτι ἐπὶ τοῦ πρώτου ζητήματος ἀπεφάνθη καταφατικῶς καὶ φρονεῖ, ὅτι ἡ ἀρχὴ ἥτις ἐγένετο ἀποδεκτὴ διὰ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς 10 Brumaire ἔτους XIV. ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὰς πράξεις τὰς συντασσομένας εἰς παρομοίας περιπτώσεις ἐνώπιον τῶν Συμβολαιογράφων καὶ ἄλλων δημοσίων ἀρχῶν τῆς Γαλλίας· ὅτι φρονεῖ, ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη δεόν νὰ ἐπεκταθῇ εἰς τὰς κατὰ τύπον ἐπίσημον συντασσομένας μόνον ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἢ ταῖς ἀποικίαις πράξεις, τὰς ἀφορώσας ὑποχρέωσιν ἢ μεταβίβασιν ἀντικειμένων κινήτων, ὅταν τὰ δάνεια καὶ αἱ διαθέσεις τῶν κινήτων ἤθελον γίνεσθαι καὶ αἱ παραδόσεις ὑπόσχεσθαι ἢ ἐκτελεῖσθαι εἰς ἀντικείμενα τῶν χωρῶν τούτων, καὶ ἤθελον συμφωνεῖσθαι νὰ πληρόνωνται εἰς τοὺς αὐτοὺς τόπους καὶ εἰς κυκλοφοροῦντα αὐτόθι νομίσματα. — Ἰδὼν τὴν εἰρημένην γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τῆς 10 Brumaire ἔτους XIV. Γνωμοδοτεῖ, ὅτι ἡ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τῆς 10 Brumaire ἔτους XIV. δεόν νὰ ἐφαρμόζηται συμφώνως ταῖς προτάσεσι τοῦ ὑπουργείου.»

Ὁ κανὼν οὗτος ὡς πρὸς τὰς πράξεις μεταβιβάσεως τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ κειμένων ἀκινήτων, καθιερώθη καὶ διὰ τοῦ ἀρθρ. 4 τοῦ γαλλικοῦ νόμου τῆς 16 Ἰουνίου 1824, ἔχοντος ὡς ἐξῆς «Αἱ πράξεις μεταβιβάσεως τῆς κυριότητος, τῆς ἐπικαρπίας καὶ τῆς νομῆς πραγμάτων ἀκινήτων, κειμένων εἴτε ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, εἴτε ἐν ταῖς Γαλλικαῖς ἀποικίαις ἐνθα τὸ τέλος τῆς καταχωρίσεως δὲν εἰσῆχθη, δὲν θέλουσιν ὑπόκεισθαι, λόγῳ τῆς μεταβιβάσεως ταύτης εἰμὴ εἰς τέλος τάξεως δραχμῶν δέκα, χωρὶς ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει τὸ τέλος τῆς τάξεως νὰ δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ τέλος τῆς ἀξίας, ὅπερ ἤθελεν, ἐὰν προῦκειτο περὶ περιουσίας κειμένης ἐν Γαλλίᾳ.» Διὰ μεταγενεστέρου ὁμοῦ νόμου τῆς 28 Φεβρουαρίου 1872 κατηργήθη τὸ ἀνωτέρω ἀρθρον, ἀντικατασταθὲν ὡς ἐξῆς «ἀρθρ. 1 ἀριθ.

2. Αἱ πράξεις μεταβιβάσεως τῆς κυριότητος, τῆς ἐπικαρπίας ἢ τῆς νομῆς ἀκινήτων, κειμένων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἢ ταῖς Γαλλικαῖς ἀποικίαις, ἐν αἷς τὸ τέλος τῆς καταχωρίσεως δὲν εἰσῆχθη (τὸ τέλος θέλει ὑπολογίζεσθαι) ἐκ τῆς ἐν αὐταῖς ἀναφερομένης ποσότητος, προστιθεμένων τῶν βαρῶν εἰς τὸ κεφάλαιον.»

Ἄλλὰ καὶ διὰ τοῦ τελευταίου τούτου νόμου, ὁ κανὼν δὲν ἀνετράπη, διότι πρῶτον μὲν ἐν ἀρθρῳ πρώτῳ αὐτοῦ ῥητῶς ἀναφέρεται, ὅτι ἐπιβάλλεται τέλος τάξεως (fixe) καὶ οὐχὶ ἀξίας (proportionnel). «Ἡ διατίμησις,» λέγει τὸ ἀρθρον τοῦτο «τοῦ τέλους τῆς τάξεως ἐπὶ τῶν καταχωρίσεων, εἰς ὃ ὑπόκεινται κατὰ τὸν νόμον τῆς 22 frimaire ἔτους VII καὶ τῶν μετὰ ταῦτα αἱ ἐπόμεναι πράξεις, προσδιορίζεται ὡς ἐξῆς», δεῦτερον δὲ, τὸ ἐπὶ τῶν πράξεων τούτων εἰδικὸν τέλος, συνιστάμενον εἰς φραγ. 5 ἐπὶ ποσοτήτων ἐκ 5,000 φράγκων καὶ κατωτέρω, εἰς φράγκα 10 ἐπὶ ποσοτήτων ἄνω μὲν τῶν 5,000 φράγκων, ἀλλὰ μὴ ὑπερβαινουσῶν τὰς 10,000 φράγκα, εἰς φράγκα 20 ἐπὶ ποσοτήτων ἄνω μὲν τῶν 10,000 φράγκων, ἀλλὰ μὴ ὑπερβαινουσῶν τὰς 20,000 φράγκα καὶ ἐφεξῆς ἀνὰ 20 φράγκα ἐφ' ἐκάστης ποσότητος ἐξ 20,000 φράγκων, ἢ κλάσματος τῶν 20,000 φράγκων, εἶναι κατὰ πολὺ ἔλαττον, τῶν τελῶν ἀξίας, τῶν εἰσπραττομένων ἐπὶ πράξεων μεταβιβάσεως ἀκινήτων, κειμένων ἐν Γαλλίᾳ.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς πράξεις μεταβιβάσεως κινήτων κειμένων εἰς τὸ ἐξωτερικόν, κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαν γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀπηλλαγμένας τῶν τελῶν ἀξίας ἐθεωρήθησαν «αἱ εἰς τὸ ἐξωτερικόν μόνον καὶ κατὰ τύπον ἐπίσημον συντασσομένας πράξεις.» Ἄλλ' ὁ κανὼν οὗτος ἀνετράπη σχεδὸν διὰ μεταγενεστέρων εἰδικῶν νόμων. Οὕτω δὲ, κατὰ μὲν τὸ ἀρθρ. 58 τοῦ ἀπὸ 28 Ἀπριλίου 1816 νόμου «Δὲν δύναται νὰ γίνηται χρῆσις παρὰ τοῖς δικαστηρίοις, οὐδεμιᾶς πράξεως, συνταχθείσης ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἢ ταῖς ἀποικίαις, χωρὶς νὰ ὑποβληθῇ εἰς τέλος ὡς εἰ συνετάσσετο ἐν Γαλλίᾳ καὶ διὰ περιουσίαν κειμένην ἐν Γαλλίᾳ»

λίαν τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ κατὰ τὰς περιπτώσεις τῆς μνείας τῶν πράξεων τούτων εἰς τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα». Ἄρα ἔγγραφα, ὧν δὲν ἐπρόκειτο νὰ γένηται χρῆσις ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ἢ μνεία ἐν ἐπίσημοις ἐγγράφοις, δὲν ὑπέκειντο εἰς τέλος, ἤτοι ἰσχυεν ὡς πρὸς ταῦτα ὁ ἐκτεθεὶς κανὼν. Διὰ δὲ τοῦ νόμου τῆς 18 Μαΐου 1850 ἄρθρ. 7. ὑπήχθησαν εἰς τέλος ἀξίας. « Αἱ μεταβιβάσεις ἐνεκα θανάτου δημοσίων χρεωγράφων καὶ μετοχῶν ἐταιριῶν βιομηχανικῶν ἢ τραπεζιτικῶν ἀλλοδαπῶν, ἐξαρτωμένων ἐκ διαδοχῆς, διεπομένης ὑπὸ τοῦ Γαλλικοῦ νόμου (ἤτοι περιερχομένων εἰς γάλλους ὑπηκόους), καθὼς καὶ αἱ μεταβιβάσεις διὰ δωρεᾶς μεταξὺ ζώντων τῶν αὐτῶν ἀξιῶν ὑπὲρ γάλλου τινός». Καὶ διὰ τοῦ νόμου τῆς 23 αὐγούστου 1871 ἄρθρ. 3 καὶ 4, τὸ τέλος ἀξίας ἐπεξετάθη καὶ ἐπὶ τῶν «πιστώσεων, μέρους κερδῶν, ὁμολογιῶν τῶν πόλεων, κοινῶν ἰδρυμάτων καὶ ἐν γένει ἐπὶ πασῶν τῶν ξένων κινητῶν ἀξιῶν οἰασδήποτε φύσεως, καθὼς καὶ ἐπὶ τῶν μεταξὺ ζώντων μεταβιβάσεων ἐπὶ πληρωμῇ ἢ δωρεᾶν τῶν αὐτῶν ἀντικειμένων», ὑπήχθησαν δ' εἰς αὐτὸ καὶ αἱ εἰς ξένους ἐν Γαλλίᾳ μένοντες ἐνεκα θανάτου μεταβιβάσεις. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ νόμου ὑπήχθησαν ἐπίσης εἰς τέλος ἀξίας τὰ ἀσφαλιστικὰ ἔγγραφα, τὰ συντασσόμενα ἐν τῷ ἐξωτερικῷ δι' ἀκίνητα κείμενα ἐν Γαλλίᾳ ἢ δι' ἀντικείμενα καὶ ἀξίας ἀκηκούσας εἰς Γάλλους καὶ τὰ κατὰ τῶν ἐκ πυρκαϊῶν κινδύνων. Ἄλλος δὲ νόμος τῆς 25 Νοεμβρίου 1871 ὑπήγαγεν εἰς τέλος καὶ τὰ ἀσφαλιστικὰ ἔγγραφα τῶν ἐν Γαλλίᾳ ἰδρυμένων ξένων ἐταιριῶν διὰ τὰς ἐν Γαλλίᾳ συντασσόμενας πράξεις ἀσφαλείας κατὰ τῶν θαλασσίων κινδύνων ἢ τῆς πυρκαϊᾶς, τὰ ἔγγραφα ὅμως ἀσφαλείας κατὰ τῶν πυρκαϊῶν, τὰ συντασσόμενα ἐν Γαλλίᾳ δι' ἀκίνητα ἢ ἀντικείμενα κινητὰ, κείμενα ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, δὲν ὑπέκεινται εἰς τέλος τι, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ γένηται χρῆσις αὐτῶν ἐν Γαλλίᾳ, εἴτε ἐν δημοσίᾳ τινὶ πράξει, εἴτε ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ἢ ἑτέρας καθεστηκυίας ἀρχῆς, χωρὶς προηγουμένως νὰ καταχωρισθῶσιν ἐπὶ πληρωμῇ τῶν

τελῶν ἅτινα πληρόνονται καὶ διὰ τὰ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ κείμενα ἀκίνητα καὶ κινητὰ.

Ἐξ ἑτέρου εἰς τὰ ἐπὶ τῶν διαπραγματευσίμων, ἐμπορικῶν κ.λ.π. ἐγγράφων τῶν ἐν Γαλλίᾳ συντασσόμενων, ἐπιβαλλόμενα τέλη ὑπέκεινται καὶ τὰ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ προερχόμενα, κατὰ τὸ ἄρθρ. 15 τοῦ νόμου τῆς 13 Brumaire ἔτους VII ἔχον ὡς ἐξῆς «τὰ διαπραγματεύσιμα ἔγγραφα, τὰ προερχόμενα ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἢ τῶν γαλλικῶν νήσων καὶ ἀποικιῶν, ἐνθα τὸ χαρτόσημον δὲν εἰσῆχθη, θέλουν, πρὸ πάσης διαπραγματεύσεως, ἀποδοχῆς ἢ ἐξωφλήσεως ἐν Γαλλίᾳ, ὑποβάλλεσθαι εἰς ἐπισήμανσιν, τὸ δὲ τέλος θέλει πληρόνεσθαι κατὰ τὴν διατίμησιν τὴν ὀριζομένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 8 τοῦ παρόντος» ἤτοι ἐπὶ πληρωμῇ τοῦ αὐτοῦ τέλλους, οἷον πληρόνεται καὶ διὰ τὰ ἐν Γαλλίᾳ συντασσόμενα διαπραγματεύσιμα ἐμπορικὰ ἔγγραφα.

Ὡς πρὸς τὰς συναλλαγματικάς, γραμμάτια εἰς διαταγὴν ἢ εἰς τὸν κομιστὴν κ.λ.π. ἐμπορικὰ ἔγγραφα, τὰ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐκδιδόμενα ὁ κανὼν οὗτος ὑπέστη διαστολὴν διὰ τοῦ ἄρθρ. 3 τοῦ ἀπὸ 20 Δεκεμβρίου 1872 νόμου, ἔχοντος ὡς ἐξῆς. «Τὰ εἰς τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ νόμου τῆς 5 Ἰουνίου 1850 κατονομαζόμενα ἔγγραφα, τὰ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐκδιδόμενα καὶ κυκλοφοροῦντα ἐν Γαλλίᾳ δὲν θέλουν ὑπέκεισθαι εἰς τὸ ἐξῆς, εἰμὴ εἰς τέλος ἀξίας, ὀριζόμενον εἰς 50 ἑκατοστὰ τοῦ φράγκου κατὰ 2,000 φράγκα ἢ κλάσμα τῶν 2,000 φράγκων.»

Ὅπως καὶ ἐν τοῖς πρόσθεν ἐσημειώθη ὁ ἡμέτερος ἐπὶ τοῦ χαρτοσήμου νόμος τοῦ 1836 ὑπέβαλεν διὰ τοῦ ἄρθρ. 29 ἀριθ. 10 εἰς τέλος χαρτοσήμου «τὰς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσερχόμενας καὶ ἀπὸ τατοίκους τοῦ Βασιλείου πληρωτέας συναλλαγματικάς», ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν δι' ἐρμηνευτικῆς ἐγκυκλίου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 17,095 καὶ ἀπὸ 17 Δεκεμβρίου 1873, ἀπεφάνθη ὅτι «Αἱ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐρχόμεναι συναλλαγματικά καὶ ἐντεῦθεν δι' ὀπισθογραφῆσεως ἐπιστρεφόμεναι πάλιν, ὑπέκεινται εἰς τέλος χαρτοσήμου, καθ' ἕνα τὸ πρωτότυπον αὐτῶν δὲν ὑπεβλήθη εἰς τέλος», καὶ ὅτι

«ὕπκειται εἰς δλόκληρον τὸ τέλος κατὰ τὸ 2 ἀντίτυπον τῆς συναλλαγματικῆς, ἐὰν παραστῇ ἀνάγκη νὰ ἐπιστραφῇ καὶ αὐτὸ», τῆς περικοπῆς «ὅταν τὰ πρωτότυπα αὐτῶν δὲν ἐσημάνθησαν» ἐννοούσης τὸ σῶμα τῆς συναλλαγματικῆς, ἀπέναντι τῶν ὀπισθογραφῆσεων ἢ τῆς ἀποδοχῆς καὶ οὐχὶ τὴν πρώτην συναλλαγματικὴν, ἀπέναντι τῶν ἀντιτύπων αὐτῆς· ὁ Γαλλικὸς νόμος τῆς 1 Μαΐου 1822 ἀπαλλάσσει τοῦ ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τέλους τὰ λοιπὰ ἀντίτυπα τῆς συναλλαγματικῆς, ἐὰν τὸ πρῶτον, συνταγαμένον ἐπὶ χαρτοσήμου ἐπισυναφθῇ εἰς τὰ πρὸς ἐπισήμανσιν παρουσιαζόμενα ἀντίτυπα.

Μετὰ τὴν μακρὰν μὲν, ἀλλ' ἐλλειπῶς περιγραφεῖσαν ἄλλοις ταύτην τῶν ἐν Γαλλίᾳ νομοθετικῶν διατάξεων περὶ τῶν τελῶν εἰς ἃ ὑπόκεινται τὰ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ συντασσόμενα ἔγγραφα, καθὼς καὶ τὰ συντασσόμενα ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, ἀλλ' ἀφορῶντα περιουσίας κειμένας ἐν τῷ ἐξωτερικῷ καὶ μετὰ τὴν εἰδικὴν διάταξιν τοῦ ἡμετέρου περὶ χαρτοσήμου νόμου περὶ ὑπαγωγῆς εἰς τέλος χαρτοσήμου τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ προερχομένων καὶ ἀπὸ κατοίκους τοῦ Βασιλείου πληρωτέων συναλλαγματικῶν, δειλιῶμεν νὰ ἰσχυρισθῶμεν, ὅτι ἀρκεῖ ἢ ἐν τῷ ἄρθρῳ 10^ῳ τοῦ ἡμετέρου νόμου τοῦ 1836 λέξις «ἀρμόδιος» νὰ ὑπαγάγῃ ἅπαντα ἀνεξαιρέτως τὰ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ συντασσόμενα ἔγγραφα εἰς τὸ αὐτὸ τέλος ἀξίας, εἰς ὃ ὑπόκεινται καὶ τὰ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ συντασσόμενα. Ἐν περιπτώσει ἐπομένως, καθ' ἣν ἢ προκειμένη σύμβασις κατηρτίσθῃ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, ὅπως ἀποφανθῇ τις εἰς ποῖον ὑπόκειται τέλος ἀνάγκη νὰ ἐξετασθῇ ποία δύναμις τῆς συμβάσεως ταύτης συνήφθῃ μετὰ τῆς ἐν Παρισίοις Γαλλοαἰγυπτιακῆς Τραπεζῆς καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς σχέσις. Ἀλλὰ τὴν σχέσιν ταύτην θέλομεν ἐξετάσει ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν περίπτωσηιν, καθ' ἣν ἢ σύμβασις συνετάχθῃ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ καὶ εἰς τοῦτο μεταβαίνομεν νῦν.

Διὰ τῆς εἰρημένης συμβάσεως ἢ Γαλλοαἰγυπτιακῆ Τράπεζα ἢ ἀνεδέχθῃ νὰ δανείσῃ τὴν Ἐθν. Τράπεζαν, καθ' ἣσον δὲν ἤθελε προσφερθῇ τὸ κοινὸν νὰ δανείσῃ αὐτὴν ἐπὶ τοῖς συ-

νομολογήθεισιν ὄροις, ἢ ἢ Γαλλοαἰγυπτιακῆ Τράπεζα ἀνεδέχθῃ ν' ἀγοράσῃ τὰς μὴ διατεθείσας ἀνωνύμους ὁμολογίας τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς. Ἡ σύμβασις λοιπὸν εἶνε ὑπόσχεσις ἢ παροχῆς δανείου, ἢ ἀγορᾶς χρεωγράφων. Ἀλλ' αἱ περὶ τοιούτων ὑποσχέσεων συμβάσεις ὑπόκεινται εἰς τέλος χαρτοσήμου ἀξίας; Τὸ ἄρθρ. 31 τοῦ νόμου περὶ χαρτοσήμου τοῦ 1836 ἀναφέρει, ὅτι τὸ τέλος χαρτοσήμου ἀξίας ἐπιβάλλεται «εἰς τὰ δάνεια, ἐπὶ τῆς δανειζομένης ποσότητος» οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῆς δανεισθησομένης, ὅπερ ἐνδεχόμενον καὶ νὰ μὴ πραγματοποιηθῇ. Ὅσα ἐπομένως ἐξετέθησαν ἐν τῇ Οἰκονομικῇ Ἐπιθεωρήσει τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου περὶ τῶν πράξεων τῆς συστάσεως τῶν ἀνωνύμων ἐταιριῶν, αἵτινες δὲν ὑπόκεινται κατὰ τὸν νομον τοῦ 1836 εἰς τέλος χαρτοσήμου ἀξίας, ἐφαρμόζονται ἀκριβῶς καὶ ἐπὶ τῆς συμβάσεως, δι' ἣς ἐδόθη ὑπόσχεσις δανείου ἢ ἀγορᾶς ἀνωνύμων μετοχῶν.

Τὸ ζήτημα τοῦτο ἠγέρθη ἐν Γαλλίᾳ, ἰδοὺ δὲ τί περὶ αὐτοῦ ἀπάντῳμεν ἐν τῇ Jurisprudence Générale τοῦ Dalloz (κεφ. Enregistrement) ἀριθ. 9791. «Ἡ ὑπόσχεσις δανείου εἶνε σύμβασις ἔγκυρος καὶ ὑποχρεωτικὴ (valable et obligatoire). Ἡ διοίκησις ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς ταύτης, ἐθεώρησεν αὐτὴν ὡς δίδουσαν χώραν κατ' αὐτὴν τῆς συντάξεως τῆς τὴν στιγμὴν εἰς τὴν ἐπιβολὴν τέλους ἀξίας.

«9795. Ἀλλ' αἱ ἀποφάνσεις αὗται ἦσαν ἐναντίαι πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου, ὅστις, ὑποβάλλων εἰς τέλος 1 τοῖς % τὰς χρεωστικὰς ὁμολογίας, προφανῶς δὲν συμπεριέλαβεν εἰς τὴν ἐκφρασίαν τοῦ εἰμῆ τὰς ὁμολογίας, τὰς προερχομένας ἐκ δανείων, ἤδη πραγματοποιηθέντων καὶ οὐχὶ δανείων μελλόντων.»—9796. «Τὸ Ἀκυρωτικὸν ὀριστικῶς καθιέρωσε τὴν ἀρχὴν ταύτην; ἀποκροῦσαν τὴν εἰσπραξίν τέλους ἀξίας ἐπὶ τῶν πράξεων χορηγίας (ouverture) πιστώσεων.»—

«9797: Ὅπως ἢ χορηγία πιστώσεως οὕτω καὶ ἢ ὑπόσχεσις δανείου ὑπόκειται εἰς τὴν πραγματοποίησιν ἐκ μέρους τοῦ δανειστοῦ, καὶ ἐπομένως, μόνῃ ἢ πραγματοποίησις αὕτη καθιστᾷ τὸ τέλος ἀπαιτητόν.» «9798. Ἐν τούτοις τὸ Γραφεῖον

της καταχωρίσεως εθεώρησε, δυνάμει της αρχής, την υποσχέσιν του δανείου και δίδουσαν χώραν κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν τῆς συντάξεώς της εἰς τὸ τέλος ἀξίας.» — «9799: Καὶ ἔκρινεν, ὅτι, ὅταν εἰς ἔγγραφον συμφωνίας δανείου ὁ δανειζόμενος δὲν ἔλαβεν εἰμὴ μέρος μόνον τῆς ποσότητος, τοῦ ἑτέρου μέρους δοτέου αὐτῷ ἀκολούθως, τὸ τέλος τῆς ὁμολογίας εἶναι ἀμέσως ἀπαιτητὸν ἐπὶ τοῦ ὄλου.» — «9800: Ἀλλὰ τὰ δικαστήρια παρεδέχθησαν ὀριστικῶς, ὅτι ἡ ὑπόσχεσις δανείου δέον μέχρι τῆς ἀποδείξεως ἀποδοχῆς, δημιουργούσης ὑποχρέωσιν ἀμοιβαίαν καὶ ὀριστικὴν, νὰ θεωρῆται μόνον ὡς χορηγία πιστώσεως, καὶ ἐπομένως ποσῶς δὲν ὑπόκειται εἰς τὸ τέλος τῶν χρεωστικῶν ὁμολογιῶν, ἐφ' ὅσον ἐκεῖνος, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ ὑπόσχεσις ἐδόθη, δὲν ἔκαμε χρῆσιν τῆς πιστώσεως.» — «9802: Καὶ αὐτὴ ἡ διοίκησις δὲν ἀντέστη πλέον εἰς τὴν ἀρχὴν κ.λ.π.» — «9806: Ἀκόμη καὶ ὅταν ἡ χορηγία τῆς πιστώσεως λαμβάνη χώραν μετασυμφωνίας ἐκ μέρους τοῦ πιστοῦχοῦ τοῦ νὰ παράσχη ἐγγύησιν ἢ ὑποθήκην κ.λ.π.»

Ἀκολούθως διὰ νόμου εἰδικοῦ τῆς 23 Αὐγούστου 1871 αἱ πράξεις χορηγίας πιστώσεων ὑπεβλήθησαν ἐν Γαλλίᾳ εἰς τέλος χαρτοσήμου ἀξίας 50 ἑκατοστῶν τοῦ φράγκου κατὰ 100 φράγκα, ἢ δὲ μετὰ ταῦτα χρήσις τῶν πιστώσεων εἰς τέλος τάξεως ἐπὶ τῶν ἐπιταγῶν (chèques), ἦτοι δέκα ἑκατοστῶν τοῦ φράγκου, εὐθὺς ὁμῶς ὡς καλυφθῆ τὸ ποσὸν τῆς πιστώσεως, διὰ τὸ ὑπερβάλλον πληρόνεται πλὴν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐπιταγῶν τέλους καὶ τέλους ἀξίας (Νόμος τῆς 23 Αὐγ. 1871 ἄρθρ. 18): ὥστε ὡς πρὸς τὴν περίπτωσιν τῆς ὑποσχέσεως δανείου ἢ ἀπαλλαγῆ ἐκ τοῦ τέλους ἀξίας ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα.

Καὶ ἐνταῦθα ὁμῶς, ὅπως καὶ ἐπὶ τῶν πράξεων τῆς συστάσεως τῶν ἀνωνύμων ἐταιριῶν, παρενέθηκε σπουδαῖον πρόσκομμα τὸ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἀπὸ 3 Ἰουλίου 1873 ΥΠΔ' νόμου Διάταγμα τῆς 30 Αὐγούστου 1873 περὶ κινητοῦ χαρτοσήμου. Κατὰ τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ εἰρημένου Διατάγματος εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ὑποκειμένων εἰς χαρτόσημον τάξεως λεπτῶν 25 ἐγγράφων, ἐφ' ὧν ἐπιτρέπεται χρήσις κινητοῦ χαρ-

τοσήμου ἀυπάγονται ἰδίως αἱ εἰς χωριστὸν φύλλον βεβαιώσεις παραλαβῆς χρημάτων πρὸς ἐκτέλεσιν συμβάσεως, δι' ἣν ἐπληρώθη ἤδη τέλος ἀξίας, ἦτοι αἱ ὑπὸ πιστούχων ἐκιδόμεναι εἰς βάρος πιστωτικῶν ἐν γένει καταστημάτων ἢ ἰδιωτῶν ἐπιταγαὶ πρὸς πληρωμὴν, ἐὰν κατηναλώθη χαρτόσημον ἀξίας εἰς τὴν σύνταξιν τῆς περὶ χορηγίας τῆς πιστώσεως ἢ τοῦ ἀνοικτοῦ λ]σμοῦ συμβάσεως». Ἐκ τῆς τελευταίας περικοπῆς τοῦ ἄρθρου τούτου προκύπτει, ὅτι δυνατὸν τὰ τοιαῦτα ἔγγραφα νὰ συνταχθῶσι καὶ ἐπὶ χαρτοσήμου ἀξίας, ἀλλὰ καὶ ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει τὸ Διάταγμα τοῦτο οὔτε ν' ἀνατρέψῃ τὸν νόμον, οὔτε νὰ κατισχύσῃ αὐτοῦ δύναται, καὶ ἐπομένως οὐχὶ τὰ συμβόλαια τῶν ἀνοικτῶν λ]σμῶν, ἀλλ' αἱ ἐπιταγαὶ τῆς χρήσεως τῶν ἀνοικτῶν λ]σμῶν ὑπόκεινται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐμπορικῶν ἐγγράφων τέλος ἀξίας.

Καὶ ὡς ἔγγραφον ὑποσχέσεως ἀγορᾶς τῶν ἀνωνύμων ὁμολογιῶν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, καθ' ὅσον δὲν ἤθελον ἀγορασθῆ ὑπὸ τοῦ κοινοῦ, ἐὰν θεωρηθῆ ἡ εἰρημένη σύμβασις, πάλιν δὲν δύναται διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους νὰ ὑπαχθῆ εἰς τέλος χαρτοσήμου ἀξίας.

Ἐν Γαλλίᾳ διὰ νόμου τῆς 23 Ἰουνίου 1857 ἄρθρ. 6 «ἀνεξαρτήτως τῶν τελῶν τῶν ἐπιβαλλομένων διὰ τοῦ τίτλου 11 τοῦ νόμου τῆς 5 Ἰουνίου 1850, πᾶσα ἐκχώρησις (cession) τίτλων, ἢ ὑποσχετικῶν μετοχῶν καὶ ὁμολογιῶν ἐταιρίας τινὸς ἢ ἐπιχειρίσεως οἰασδῆποτε τραπεζικῆς, βιομηχανικῆς, ἐμπορικῆς κ.λ.π. ὑπόκειται εἰς τέλος μεταβιβάσεως κ.λ.π.» διὰ μεταγενεστέρου δὲ νόμου ἐτακτοποιήθη ἡ εἴσπραξις τοῦ τέλους τούτου, ἐπιβληθέντος ἐνιαυσίως «ἐπὶ τῶν ὀνομαστικῶν καὶ τῶν ἀνωνύμων μετοχῶν καὶ ὁμολογιῶν». Ἀλλὰ πρῶτον μὲν τὸ τέλος τοῦτο ἐπεβλήθη δι' εἰδικῶν νόμων, δεύτερον δ' ἀφορᾷ τὴν μεταβίβασιν τίτλων ἐκδομένων καὶ κυκλοφορούντων καὶ οὐχὶ ἐκδοτέων. Μεταφέρομεν καὶ τὴν περὶ τούτου ἐρμηνείαν (Daloz, jurisprudence générale), ἀριθ. 8561. . . . «ὅτι τὸ εἰδικὸν τέλος τῆς μεταβιβάσεως δὲν εἶνε ἀπαιτητὸν εἰμὴ καθ' ὅσον ὑπάρχει ἀπό-

δειξίς ἢ τοῦλάχιστον ἐνδειξίς (présomption) εἴτε ἐκδόσεως τετελεσμένης, εἴτε κεφαλαίου πραγματοποιηθέντος· καὶ ὅτι ἰδίως ἢ ὑποχρέωσις, ἢ συνομολογηθεῖσα ὑπὸ μιᾶς ἐταιρίας, ὅπως ἐκθέση εἰς ἐγγράφην, ἢ ὅπως ἐγγράφῃ δι' ἰδίον τῆς λ]σμὸν ἀριθμὸν τινὰ ὁμολογιῶν ἐτέρας τινὸς ἐταιρίας, τῶν ὁποίων ἢ ἐκδοσις καὶ παράδοσις προσηκόντως ἐπετράπη, δὲν εἶναι φύσεως τοιαύτης, ὥστε νὰ θεωρηθῇ ὡς γεγονός τετελεσμένον ἢ ἐκδοσις, ἢ μεταβίβασις, ἢ καὶ αὐτὴ ἢ κυκλοφορία τῶν τίτλων, περὶ ὧν πρόκειται, καὶ ἂν ἀκόμη συνωμολογήθῃ ἐτήσια συνεισφορά (abonnement) διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐπὶ τῶν τίτλων τέλους καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν δικαιολογεῖ τὴν ἀπαίτησιν τοῦ τέλους τῆς μεταβιβάσεως.»

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συμπεραίνεται, 1) ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἐσφαλμένως ἐκήρυξεν ἑαυτὸ ἀναρμόδιον ἢ ὅτι δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς τὴν βεβαίωσιν τῆς παραβάσεως καὶ τὴν ἐπιβολὴν τῆς ποινῆς, 2) ὅτι ἡ περὶ ἧς πρόκειται σύμβασις, ἐὰν συνετάχθῃ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν δὲν ὑπόκειται εἰς τέλος, ἐκτὸς ἂν πρόκειται νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὰ δικαστήρια ἢ εἰς δημοσίαν τινὰ ἀρχήν, ὅτι δύναται νὰ ἐπισημανθῇ ἄνευ πληρωμῆς προστίμου, 3) ὅτι εἶναι ἀμφισβητήσιμον, ἂν τὰ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἢ καὶ τῷ ἐσωτερικῷ συντασσόμενα ἐγγράφα, περὶ μεταβιβάσεως περιουσιῶν κινητῶν ἢ ἀκινήτων κειμένων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, ὑπόκεινται εἰς τὰ αὐτὰ τέλη εἰς ἃ καὶ τὰ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, περὶ μεταβιβάσεως περιουσιῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ κειμένων, συντασσόμενα ἐγγράφα, καὶ 4) ὅτι ἡ σύμβασις αὕτη ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της ὑπόκειται εἰς τέλος χαρτοσήμου τάξεως, ἂν δὲ συνετάχθῃ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν θέλει ἐπιβληθῇ καὶ τὸ ἀνάλογον πρόστιμον διὰ τὴν μὴ ἀπ' ἀρχῆς σύνταξιν τῆς ἐπὶ ἐνόμιου χάρτου.

Δὲν δυνάμεθα ὅμως νὰ κλείσωμεν τὴν παροῦσαν χωρὶς νὰ προσθέσωμεν ὅτι, καίτοι ἡ προκειμένη ὑπόθεσις, διεπομένη ὑπὸ τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου τοῦ 1836 ἐδύνατο νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὰ δικαστήρια, ἐὰν αἱ ἀποφάσεις τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἦσαν καταδικαστικαί, ἢ μελέτη τῶν κατ' αὐτὴν

ἀναφύεντων ζητημάτων ἔτι μᾶλλον ἐνίσχυσεν, ἦν καὶ ἄλλοτε ἐξεφράσαμεν γνώμην ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς καθιεροῦται ἡ ἀρχὴ τῆς εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν ἀναθέσεως τῆς ὀριστικῆς ἐπὶ τῶν ἀμφισβητήσεων κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νόμων περὶ χαρτοσήμου ἀποφάσεως, ὅπερ ἔλαβε χώραν εἰς τοὺς κατὰ τὴν τελευταίαν βουλευτικὴν σύνοδον ψηφισθέντας νόμους περὶ τελῶν χαρτοσήμου (ΨΗΘ περὶ τελῶν ἐπὶ τῶν εἰσιτηρίων ἐν τοῖς Θεάτροις, ΩΙΕ περὶ τέλους ἐπὶ τῶν παιγνιοχάρτων καὶ ΩΙΣΤ' περὶ ἐπιβολῆς δεκαλέπτου τέλους χαρτοσήμου ἐπὶ παντὸς λ]σμοῦ). Αἱ δὲ κατὰ τοῦ ὑπουργείου μομφαὶ ἐπὶ μεροληψίᾳ κατὰ τὴν ἐκδοσιν τῶν περὶ Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἀποφάσεων τοῦ καὶ ἐτέρας δι' ἧς ἀπήλλαξε τῆς ποινῆς προστίμου διευθυντὴν ἐκπαιδευτηρίου, συνηγοροῦσιν ὑπὲρ τῆς καταργήσεως τῆς ἀρχῆς ταύτης.

Σ. Ρ. ΦΛΩΡΟΣ.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ.

Ὁ ἰσολογισμὸς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς κατὰ τὴν 31 Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. συνοψίζεται ὡς ἑξῆς.

Α'. Ἐνεργητικὸν	30 Σεπτεμ.	31 Ὀκτωβρ.
Μεταλλικὸν καὶ συνάλλαγμα ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ	27,002,949	26,229,284
Γραμμάτια Ἰονικῆς Τραπεζῆς	1,543,976	1,478,164
Δάνειον πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἐπ' ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας	22,542,658	22,542,658
Χρεώγραφα Κυβερνήσεως	19,330,210	19,232,223
Προεξοφλήσεις	31,067,929	30,230,790
Ἄνοικτοί λ]μοί, δάνεια ἐπὶ ὑποθήκῃ, χρεωλυτικὰ κλπ.	44,083,083	44,165,125
Διάφορα	2,353,036	2,514,237
Ὅλον	147,923,841	146,392,481

<i>Β'. Παθητικόν</i>	30 Σεπτεμ.	31 Ὀκτωβρ.
Κυκλοφορία τραπεζ. γραμματίων.	61,724,740	62,640,169
Καταθέσεις ἔντοκοι καὶ ἄτοκοι.	52,458,490	50,760,977
Παρακαταθῆκαι.	51,543	51,543
Ἐπιταγαὶ πρὸς πληρωμὴν	516,045	280,254
Διάφορα	2,543,023	2,029,538
Κεφάλαιον τακτικὸν καὶ ἀποθεματ.	30,630,000	30,630,000
Ὅλον	147,923,841	146,392,481

Ἐκ τῆς συγκρίσεως μετὰ τὴν 30 Σεπτεμβρίου καὶ 31 Ὀκτωβρίου προκύπτει, ὅτι ἐξ ἑνὸς μὲν ἠϋξήσεν ἡ κυκλοφορία τῶν τραπεζικῶν γραμματίων κατὰ δραχ. 915,429, ἐξ ἑτέρου δ' ἠλαττώθησαν τὸ μεταλλικὸν καὶ οἱ ἐξωτερικοὶ λ]σμοὶ κατὰ δραχ. 773,665, αἱ προεξοφλήσεις καὶ τὰ δάνεια ἐν γένει κατὰ δραχ. 828,444, τὰ γραμμάτια τῆς Ἴονικῆς Τραπεζῆς κατὰ δραχ. 65,812, αἱ πρὸς πληρωμὴν ἐπιταγαὶ κατὰ δραχ. 235,791, αἱ ἄτοκοι καταθέσεις κατὰ δραχ. 314,716 καὶ αἱ ἔντοκοι καταθέσεις κατὰ δραχ. 1,382,797. Ἐν γένει δὲ τὸ ἐνεργητικὸν καὶ παθητικὸν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἐμειώθη κατὰ δραχ. 1,531,360, διότι ἐνῶ κατὰ τὴν 30 Σεπτεμβρίου ἀνῆρχετο εἰς δραχμὰς 147,923,841, κατὰ τὴν 31 Ὀκτωβρίου κατῆλθεν εἰς δραχ. 146,392,481, καίτοι τοῦ ποσοῦ τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ τραπεζικῶν γραμματίων αὐξήσαντος. Εἰς τὴν κάτωθι σημείωσιν ἀναφέρονται κατὰ μερίδας αἱ αὐξομειώσεις τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ παθητικοῦ (α).

(α) Ἐν τῷ ἐνεργητικῷ ἠϋξήσαν οἱ ἀνοικτοὶ λ]σμοὶ καὶ τὰ δάνεια ἐν γένει κατὰ δραχ. 419,866, τὰ διάφορα κατὰ δραχ. 172,513, ὁμοῦ δραχ. 592,379, ἠλαττώθησαν δὲ τὸ μεταλλικὸν καὶ οἱ ἐξωτερικοὶ λ]σμοὶ κατὰ δραχ. 773,665, τὰ γραμμάτια τῆς Ἴονικῆς Τραπεζῆς κατὰ δραχ. 65,812, αἱ προεξοφλήσεις καὶ τὰ δάνεια κατὰ δραχ. 1,248,310, τὰ χρεώγραφα τῆς Κυβερνήσεως κατὰ δραχ. 24,640 καὶ τὰ διάφορα κατὰ δραχ. 11,312 ἢτοι ἐν ὅλῳ δρ. 2,123,739, καὶ ἐπομένως διαφορά ἐπὶ ἔλαττον κατὰ

Κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἔθεσεν εἰς κυκλοφορίαν τοκοφόρως κεφάλαιά της ἐκ δραχ. 419,866 καὶ ἀπέδωκεν ἐντόκους παρ' αὐτῇ καταθέσεις ἐκ δραχ. 1,382,797, ὁμοῦ δραχ. 1,802,663, ἐξ ἄλλου δὲ ἀπέσυρε τοκοφόρα κεφάλαιά της, ἐκ προεξοφλήσεων καὶ χρεωγράφων τῆς Κυβερνήσεως ἐξοφληθέντων, δραχ. 1,272,950, ὥστε ἡ ὑπὲρ αὐτῆς διαφορά ἀνέρχεται εἰς δραχ. 529,713, ὧν ἀφαιρουμένων ἐκ τῶν διαθετέων κεφαλαίων τῆς Τραπεζῆς, ἄτινα κατὰ τὰς ἐπὶ τῆς καταστάσεως τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου παρατηρήσεις ἐν τῇ Οἰκονομικῇ Ἐπιθεωρήσει (φυλλάδιον 93 Νοεμβρίου ἐ. ἔ.) ἀνῆρχοντο εἰς δραχ. 6,952,107 προκύπτει ποσὸν διαθεσίμων κεφαλαίων σχετικῶς πρὸς τὴν κατάστασιν τῆς 31 Μαρτίου ἐ. ἔ. ἣν ἐλάβομεν ὡς ἀφετηρίαν, ἐκ δραχ. 6,422,394. Βεβαίως ὁ τόκος, ὃν ἡ Τράπεζα πληροῖναι διὰ τὰς παρ' αὐτῇ καταθέσεις, εἶναι πολὺ κατώτερος ἐκείνου ὃν λαμβάνει ἐκ τῶν προεξοφλήσεων, ὃς ἐνεργεῖ καὶ τῶν δανείων, ἄτινα χορηγεῖ, καὶ ἐπομένως ἐν τῷ συμφητισμῷ τῶν ἀποδομένων ἐντόκων καταθέσεων πρὸς τ' ἀποσυρόμενα τοκοφόρα κεφάλαια τῆς Τραπεζῆς, ἡ Τράπεζα ὑφίσταται τὴν ζημίαν τῆς διαφορᾶς τοῦ τόκου.

Ἡ ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου αὐξήσις τοῦ ποσοῦ τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ τραπεζικῶν γραμματίων κατὰ δραχ. 915,429 ἀνεβίβασε τὸ ὅλικόν ποσὸν αὐτῶν εἰς ὃ δὲν εἶχε φθάσει μέχρι τοῦδε σημείου. Ἐν 1879 τὰ ἐν κυκλοφορίᾳ τραπεζικὰ γραμμάτια ἔφθασαν μέχρι τῶν δραχ. 62,546,000 τὸν μῆνα Ἀπρίλιον, τῷ 1878 μέχρι τῶν δραχ. 61,289,000 τὸν Σεπτέμ-

δραχ. 1,531,360. Ἐν δὲ τῷ παθητικῷ ἠϋξήσαν ἡ κυκλοφορία τῶν τραπεζικῶν γραμματίων κατὰ δραχ. 915,429 καὶ τὰ προεξοφλήματα κατὰ δραχ. 190,186, ὁμοῦ δραχ. 1,105,615, καὶ ἠλαττώθησαν αἱ ἄτοκοι καταθέσεις κατὰ δραχ. 314,716, αἱ ἔντοκοι καταθέσεις κατὰ δραχ. 1,382,797, καὶ τὰ διάφορα κατὰ δραχ. 939,462, ἢτοι ἐν ὅλῳ δραχ. 2,636,975, καὶ ἐπομένως διαφορά ἐπὶ ἔλαττον, ὅπως καὶ ἐν τῷ ἐνεργητικῷ κατὰ δραχ. 1,531,360.

βριον, τῷ 1877 μέχρι τῶν δραχ. 45,159,000 τὸν Αὐγουστον, τῷ 1876 μέχρι τῶν δραχ. 39,739,000 τὸν Σεπτέμβριον, τῷ 1875 μέχρι τῶν δραχ. 39,307,000 τὸν Αὐγουστον, κατὰ τὸ 1874 μέχρι τῶν δραχ. 41,490,000 τὸν Σεπτέμβριον· ὥστε μεταξύ τοῦ 1874 καὶ 1879 παρουσιάζεται αὔξησης ἐξ 20,000,000· εἰάν δὲ ἀφαιρεθῶσι πέντε ἢ καὶ δέκα ἑκατομμύρια προσερχόμενα ἐκ τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας πάλιν παρατηρεῖται αὔξησης ἐκ δέκα ἑκατομμυρίων ἐν διαστήματι ἐξ ἑτῶν.

Ἐπειδὴ ὡς ἐν προηγουμένοις φυλλαδίοις τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιθεωρήσεως ἐξετέθη μετὰ τὴν ἀποπληρωμὴν τῆς σταφίδος καὶ τῶν λοιπῶν προϊόντων αἱ συναλλαγαι περιορίζονται, ὁ δὲ τόπος ἔχει μόνον δὲν βαστάζει ἀνώτερον ποσὸν γραμματίων, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας παρίσταται ἀνάγκη τοῦ περιορισμοῦ αὐτῶν, ὅπως διατηρήσῃ τὴν ἀξίαν των εἰς τὸ ἄρτιον σχετικῶς πρὸς τὴν ἀξίαν τῶν μεταλλικῶν νομισμάτων, ἔπεται ὅτι καὶ ἂν δὲν τεθῶσι καὶ ἕτερα τραπεζικὰ γραμμάτια εἰς κυκλοφορίαν, βελτίωσις εἰς τὴν ἀξίαν αὐτῶν δὲν θέλει ἐπέλθει, χωρὶς ν' ἀποσυρθῆ μέρος τῶν ἤδη ἐν κυκλοφορίᾳ, ἐξ ἐναντίας δὲ θέλει ἐξακολουθήσει ἡ ὑποτίμησις των.

Καὶ ἄλλοτε ἐπραγματεύθημεν τὸ μέτρον τῆς ζημίας ἐκ τῆς ὑποτιμήσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων καὶ τὸν τρόπον τῆς διανομῆς τῆς ζημίας ταύτης, ἐπαναλαμβάνομεν δὲ καὶ νῦν, ὅτι αὕτη πίπτει εἰς βᾶρος τοῦ κατόχου τῶν τραπεζικῶν γραμματίων κατὰ λόγον τῆς ὑποτιμήσεώς των μεταξύ τοῦ χρόνου τῆς παραλαβῆς καὶ παραδόσεώς των, ἦτοι τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐμπόρευμα, μέτρον τῆς ἀξίας τοῦ ὁποίου εἶνε τὸ μεταλλικόν, ζημιοῦται δὲ τις ἢ ὠφελεῖται ἐξ αὐτῶν ἢ λαμβάνει τὸ ἴσον, ἀναλόγως τοῦ μεταλλικοῦ ἀνθ' ὅσου τὰ ἀγοράζει καὶ ἐκείνου ἀνθ' ὅσου τὰ πωλεῖ. Π. χ. κάτοχος τραπεζικοῦ γραμματίου φράγκων 100 εἰάν δύναται ν' ἀνταλλάξῃ αὐτὸ διὰ 5 εἰκοσαφράγκων οὐδὲν ζημιοῦται, ἀλλ' εἰάν, ὅταν μὲν ἔλαβεν αὐτὸ εἰς ἀντάλλαγμα ὑπηρεσίας, προϊόντος ἢ ἀπαιτήσεώς του εἰδύνατο ν'

ἀνταλλάξῃ αὐτὸ διὰ 5 εἰκοσαφράγκων, ὅταν δὲ ἔδωκεν αὐτὸ δὲν εἰδύνατο νὰ τὸ ἀνταλλάξῃ εἰμὴ διὰ 4 $\frac{1}{2}$ εἰκοσαφράγκων, ἐζημιώθη 10 φράγκα, διότι ἡ ὑπηρεσία, τὸ προϊόν ἢ τὸ χρέος ὅπερ προσεφέρθη αὐτῷ ἀντὶ τοῦ τραπεζικοῦ γραμματίου εἶχε πραγματικὴν ἀξίαν φράγκων 90. Διὰ τὸν παραλαβόντα αὐτὸ ἐκ τοῦ πρώτου κατόχου, τοῦ ὑποστάγτος τὴν ζημίαν, ἔχει ἀξίαν 90 φράγκων, ὅταν δὲ καὶ οὗτος δώσῃ αὐτὸ, εἰάν μὲν κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἡδύνατο νὰ τὸ ἀνταλλάξῃ διὰ 4 $\frac{1}{2}$ εἰκοσαφράγκων οὐδὲν ἐζημιώθη, εἰάν δι' ὀλιγωτέρου ποσοῦ, ζημιοῦται ἀναλόγως, εἰάν δὲ δι' ἀνωτέρου ὠφελεῖται. Κατὰ τὸν κανόνα τοῦτον, ὅταν δανείζηται τις ἢ πληρόνῃ χρεὴ του, ὠφελεῖται ἢ ζημιοῦται ἀναλόγως τῆς διαφορᾶς τῆς ἀξίας τῶν γραμματίων μεταξύ τοῦ χρόνου τῆς λήψεως καὶ τῆς πληρωμῆς τοῦ δανείου ὡς πρὸς τὸν ὀφειλέτην, ἢ τῆς χορηγίας καὶ τῆς εἰσπράξεως αὐτοῦ ὡς πρὸς τὸν δανειστήν. Ὡς πρὸς τὰ ἐνοίκια, τὰς μισθοδοσίας, τὰς συντάξεις, τὰ ἡμερομίσθια καὶ λοιπὰ, ἐφ' ὅσον δὲν δύνανται ν' αὐξομειωθῶσιν ἀναλόγως τῆς διακυμάνσεως τῆς ἀξίας τῶν τραπεζικῶν γραμματίων, ζημιοῦται τὸ λαμβάνον αὐτὰ μέρος· ἂν δὲ τοῦναντίον, τὸ δίδον αὐτά.

Μεθ' ὅσα δὲ ἐξετέθησαν ἐν τῷ προηγουμένῳ τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιθεωρήσεως φυλλαδίῳ περὶ τῆς μεταξύ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς συμβάσεως προστίθεμεν, ὅτι θὰ ἦτο ἴσως ὀρθότερον νὰ χωρισθῆ τὸ ζήτημα τῆς παρατάσεως τοῦ προνομίου ἀπὸ τὸ τῆς ἀποκλειστικῆς ἐνασκήσεως αὐτοῦ καὶ νὰ χορηγηθῆ μὲν ἡ παράτασις, ν' ἀναβληθῆ δὲ τὸ ζήτημα τῆς ἀποκλειστικότητος, ὅπως ἐμβριθέστερον μελετηθῆ.

Ὅπως δὴποτε δύναται τις νὰ ἐννοήσῃ τὸν χαρακτηρισμὸν ὡς προνομίου τῆς κυκλοφορίας γραμματίων πληρωτέων τῷ κομιστῇ καὶ τὴν διαφορὰν τῆς ἀπονομῆς αὐτοῦ εἰς μίαν ἢ πλείονας Τραπεζάς. Ἡ κατάτμησις ὅμως Κράτους, τόσον μάλιστα μικροῦ, ὅσον τὸ ἡμέτερον, εἰς τραπεζιτικὰς περιφερίας, εἶναι τι ἀφύσικον καὶ ἐπιζήμιον· ὁ μεταβαίνων ἐκ τῆς λοιπῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Ἐπτάνησον ἐπιβάτης ἢ ἔμπορος

καὶ τὰνάπαλιν ὁ ἐκεῖθεν ἐρχόμενος, πρέπει ν' ἀνταλλάσσωσι τὰ τραπεζικά γραμμάτια τῆς Ἐθνικῆς ἢ τῆς Ἰονικῆς Τραπεζῆς.

Πρὸς τούτοις συνεπεία τῆς εἰρημένης Συμβάσεως τὰ μὲν ὄρια ὡς πρὸς τὸ ποσὸν γραμματίων, ἅτινα δύναται νὰ θέσῃ εἰς κυκλοφορίαν ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα, ἐπακτείνονται, ἐνῶ τὰ τοῦ ποσοῦ τῶν γραμματίων τῆς Ἰονικῆς Τραπεζῆς εἰσὶ ἀναλόγως περιορισμένα. Τούτου δ' ἕνεκεν λίαν πιθανὸν εἶνε τὰ γραμμάτια τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς νὰ υποστῶσιν ἀνωτέραν ὑποτίμησιν ἢ ὅσῃν θὰ υποστῶσιν ἐν Ἑπτανήσῳ τὰ γραμμάτια τῆς Ἰονικῆς Τραπεζῆς, ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει τὸ βᾶρος τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας δὲν θέλει ἐπιβαρύνει ἐξ ἴσου ἅπαντας τοὺς κατοίκους τοῦ Βασιλείου.

Σ. Γ. ΦΛΩΡΟΣ.

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ.

Ἡ ἰδέα τῶν Χρηματιστηρίων ἀνήκει εἰς μίαν τῶν μεγαλειτέρων τοῦ ἐμπορίου ἀναγκῶν. Συγκεντρώνουσα τὰς κατὰ μέρος γνώσεις καὶ ἐνεργείας δίδει εὐρυτέραν ὠθησιν πρὸς τὴν καθόλου συναλλαγὴν καὶ κατὰ τινὰς ἐπόψεις δύναται νὰ συγκριθῇ πρὸς τὴν μεταξὺ καρδίας, ἀρτηριῶν καὶ φλεβῶν λειτουργίαν τοῦ αἵματος, τὸ ἑποῖον κυκλοφορεῖ ὑπὸ τὸν νόμον τῆς συγκεντρώσεως καὶ ἀποκεντρώσεως, ἵνα δίδῃ τὴν ζωὴν ἐκεῖ ὅπου ἔχει αὕτη στοιχεῖα ὑπάρξεως. Εἶναι τοιοῦτοτρόπως καὶ τὸ ἐμπορικὸν σῶμα τῆς κοινωνίας καθόλου ὅπως καὶ τὸ ζωϊκὸν τοῦ εἴδους κατὰ μέρος, ἀμφότερα ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν φυσικοῦ νόμου τελεσιουργοῦ.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν εἰδικὸν παρ' ἡμῖν ὀργανισμὸν τῶν Χρηματιστηρίων, τὸ ἄρθρον 71 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου ὀρίζει, ὅτι «Χρηματιστήριον εἶναι ἡ κατ' ἄδειαν τοῦ Βασιλέως γινομένη συνάθροισις τῶν ἐμπόρων, πλοιάρχων, κολλυβιστῶν καὶ μεσι-

τῶν. Κατὰ τὴν 30 Σεπτεμβρίου 1876 ἐξεδόθη ἀπόφασις τοῦ ἀναπληροῦντος τότε τὸν ἀπόντα Βασιλέα Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, διὰ τῆς ὁποίας ἐνεκρίθη ἡ σύστασις Χρηματιστηρίου ἐν Ἀθήναις, ἀνετέθη δὲ εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν ἡ σύνταξις τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ αὐτοῦ. Κατὰ τὴν 18 Ὀκτωβρίου 1876 συνετάχθη οὗτος καὶ ἐδημοσιεύθη τὸν ἐπόμενον μῆνα ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως. Μεταγενεστέρα ἐν τούτοις πείρα ὑπηγόρευσε τὴν ἀκύρωσιν τοῦ κανονισμοῦ τούτου καὶ τὴν σύνταξιν καὶ δημοσίευσιν ἑτέρου ἀπὸ 13 Δεκεμβρίου 1879, ὅστις εἶναι καὶ ὁ νῦν ἰσχύων.

Τὰ κατ' αὐτὸν ἔχουσιν ὡς ἐξῆς :

1. Τὸ δυνάμει τῆς ἀπὸ 30 Σεπτεμβρίου 1876 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου συσταθὲν ἐν Ἀθήναις Χρηματιστήριον συντηρεῖται δι' ἑτησίων συνδρομῶν τῶν μελῶν αὐτοῦ.

2. Τὸ Χρηματιστήριον ἐργάζεται εἴτε κατὰ πᾶσαν ἡμέραν ἐκτὸς τῶν Κυριακῶν καὶ τῶν ἐξηρημένων ἑορτῶν, εἴτε κατὰ τὰς παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτοῦ προσδιορισθησόμενας ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος. Αἱ ὥραι τῶν ἐργασιῶν τοῦ Χρηματιστηρίου ὀρίζονται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτοῦ, ἡ δὲ ἔναρξις καὶ λήξις αὐτῶν ἀναγγέλλεται διὰ κωδωνοκρουσίας κατὰ διαταγὴν τοῦ Ἐπόπτου. Ἡ λήξις προαναγγέλλεται πρὸ δέκα λεπτῶν δι' ἑνὸς κρούσματος τοῦ κώδωνος.

3. Ἀντικείμενα τοῦ Χρηματιστηρίου εἰσὶ. α) Διαπραγματεύσεις καὶ πράξεις ἐπὶ συναλλαγῶν, ἐπὶ δημοσίων χρεωγράφων καὶ ἄλλων πιστωτικῶν ἀξιῶν δεκτῶν ἐν τῷ δελτίῳ τοῦ Χρηματιστηρίου, καὶ ἐπὶ συμβάσεων ἀφορωσῶν ἐμπορεύματα, συνομολόγησιν ἀσφαλειῶν, ναυλώσεων πλοίων ἢ ἀποστολῶν διὰ γῆς ἢ ὕδατος. β) Ἡ βεβαίωσις καὶ δημοσίευσις τῆς ἀγοραίας αὐτῶν τιμῆς.

4. Ἄπαντες οἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 71 τοῦ Ἐμπορικοῦ νόμου μνημονευόμενοι ἔμποροι ἀνευ διακρίσεως ἐθνικότητος καὶ οἱ πράκτορες ἢ ἐντολοδόχοι αὐτῶν εἰσὶ δεκτοὶ ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ ἐφοδιαζόμενοι μὲ ἐπιστήριον ἐκδιδόμενον ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς

τοῦ Χρηματιστηρίου, ὑποχρεοῦνται δὲ νὰ ἐπιδεικνύωσι τὸ εἰσιτήριο αὐτῶν ἅμα τοῖς ζητηθῆ. Τὰ εἰσιτήρια εἰσὶ προσωπικά καὶ πᾶσα κατάχρησις τιμωρεῖται διὰ τῆς ἀφαιρέσεως αὐτῶν ἀπὸ τοῦ δικαιοῦχου.

5. Ἐκτὸς τῶν πτωχευσάντων ἐμπόρων τῶν μὴ τυχόντων ἀποκαταστάσεως, ἀποκλείονται προσωρινῶς τοῦ Χρηματιστηρίου καί: α) οἱ διαταράσσοντες τὴν τάξιν τῶν συνεδριάσεων· β) οἱ μὴ ἐκπληρώσαντες τὰς ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ συνομολογηθείσας συμβάσεις· γ) οἱ καταχρηστικῶς ἀναμιγνυόμενοι εἰς τὰ καθήκοντα τῶν μεσιτῶν καὶ κολλυβιστῶν.

6. Τὰ ὀνόματα τῶν ἀπὸ τοῦ Χρηματιστηρίου ἀποκλειόμενων σημειοῦνται ἐπὶ πίνακος ἐκτεθειμένου ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Χρηματιστηρίου.

7. Μόνον οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 75 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου διοριζόμενοι κολλυβισταὶ καὶ μεσίται δύνανται νὰ μεσολαβῶσιν εἰς κατάρτησιν τῶν ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ συμβάσεων κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἀρθ. 76 καὶ ἐπ. τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου.

8. Ἀπαγτες οἱ εἰς τὸ Χρηματιστήριον εἰσερχόμενοι ὀφείλουσι νὰ προσφέρωνται κοσμίως καὶ νὰ ᾧσιν ἐνδεδυμένοι εὐπρεπῶς.

9. Ἡ συνέλευσις τῶν μελῶν τοῦ Χρηματιστηρίου συγκαλεῖται ἐντὸς τῆς πρώτης δεκαπενθημερίας τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς, θεωρεῖται δὲ ἐν ἀπαρτίᾳ ὅταν εἰσὶ παρόντα εἴκοσι μέλη αὐτῆς.

10. Ἡ γενικὴ συνέλευσις τοῦ Χρηματιστηρίου ἀνατίθεται εἰς Ἐπιτροπὴν συγχειμένην ἐκ πέντε μελῶν κατ' ἔτος ἐκλεγομένων ὑπὸ τῆς γενικῆς τῶν μελῶν αὐτοῦ συνελεύσεως διὰ μυστικῆς αὐτῶν ψηφοφορίας. Τὰ ἅπαξ ἐκλεχθέντα μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς δύνανται νὰ ἐκλεχθῶσιν ἐκ νέου. Ἐν τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκλέγεται παρ' αὐτῆς Πρόεδρος δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας, συνεδριάζει δὲ αὕτη ἐν ἀπαρτίᾳ ὅταν εἰσὶ παρόντα τρία τοῦλάχιστον μέλη αὐτῆς.

11. Ἡ Ἐπιτροπὴ προσλαμβάνει, ἐκτὸς τῶν μελῶν αὐτῆς, ἓνα Γραμματέα καὶ ἓνα Ἐπόπτην, ὧν ὀρίζει τὸν μισθὸν κα-

ταβαλλόμενον ἐκ τοῦ ταμείου τοῦ Χρηματιστηρίου. Ὁ Γραμματεὺς, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἀναγκαίων τυχόν βιβλίων, κρατεῖ καὶ ἰδιαιτέρον, ἐν ᾧ καταχωρίζονται ἅπασαι αἱ ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ καταρτιζόμεναι συμβάσεις καὶ συναλλαγαὶ καὶ μνημονεύονται αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Ἐπόπτου.

12. Ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ Χρηματιστηρίου ἔχει τὰ ἐξῆς καθήκοντα. α) Παραδέχεται εἰς τὴν ἐντὸς τοῦ Χρηματιστηρίου διαπραγματεύσιν καὶ τίμησιν, ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν μεσιτῶν καὶ κολλυβιστῶν, νέας μετοχάς, ὅταν προκειμένης ἀνωλύμου ἢ κατὰ μετοχὰς συνεσταμένης ἐτερῶρύθμου ἐταιρίας, ζητηθῆ τοῦτο ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς, ἐπισυναπτομένου τοῦ ἐγκρίνοντος αὐτὴν Β. Διατάγματος μετὰ τοῦ καταστατικοῦ τῆς Ἐταιρίας, ἀποδεικνύονται δὲ αἱ μετοχαὶ αὐτῶν ἀντικείμενα σπαυδαίων καὶ συνεχῶν συμβάσεων. Διὰ νὰ γείνωσιν ὁμῶς αὗται δεκταὶ ἐντὸς τοῦ Χρηματιστηρίου, δεόν νὰ ᾗ καταβεβλημένον εἰς χρήματα τὸ ἐν τρίτον τοῦλάχιστον τῆς ὀνομαστικῆς αὐτῶν ἀξίας, καὶ καθ' ἃ εἰδικώτερον θέλουσιν ὀρισθῆ τὰ περὶ τούτου ἐν εἰδικῷ κανονισμῷ, συνταχθησομένῳ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Χρηματιστηρίου καὶ ὑποβληθησομένῳ εἰς τὴν ἔγκρισιν ἡμῶν. Ἐν τούτοις ἀπαγορεύεται ἡ διαπραγματεύσεις ὁμολογιῶν καὶ μετοχῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἀρθρου 684 τοῦ ποιν. νόμου. β) Ἀποφασίζει κατὰ πλειονοψηφίαν τῶν μελῶν αὐτῆς περὶ τε τῶν ἀπὸ τοῦ Χρηματιστηρίου ἀποκλειστέων προσώπων καὶ περὶ τῆς κατὰ τὰς περιστάσεις διαρκείας τοῦ μέτρου τούτου ὡς καὶ περὶ τῆς ἐκ νέου παραδοχῆς αὐτῶν. γ) Ὅρίζει τὰς ὥρας τῆς ἐνάρξεως καὶ λήξεως τοῦ Χρηματιστηρίου. δ) Εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις διατάσσει τὰ κλείσιμον τοῦ Χρηματιστηρίου. ε) Ἀποφασίζει ἐπὶ τῶν πειθαρχικῶν περιπτώσεων ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἀναφυομένων διαφορῶν, τῇ αἰτήσει ἀπάντων τῶν ἐνδιαφερομένων.

13. Ὁ Ἐπόπτης ὀφείλει νὰ διαμένῃ διαρκῶς ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ κατὰ τὰς ὥρας τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ· ἔχει δὲ τὰ ἐξῆς καθήκοντα: α) Ἐπιτηρεῖ τὴν ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ ἐσωτερικὴν πειθαρχίαν καὶ τάξιν καὶ δύνανται νὰ διατάξῃ τὴν ἀ-

ποχώρησιν τῶν διαταρασσόντων αὐτήν, νὰ διακόψῃ τὰς ἐργασίας ἢ καὶ νὰ λύσῃ τὴν συνεδρίασιν, χωρὶς ἐκ τούτου νὰ κωλύηται ἢ Ἐπιτροπὴ τοῦ Χρηματιστηρίου νὰ λάβῃ καὶ ἄλλα μέτρα καὶ ἄνευ βλάβης τῆς ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς πράξεως ἐνεργητέας τυχόν δικαστικῆς καταδιώξεως. β) Φροντίζει ὅπως μὴ εἰσέρχωνται εἰς τὸ Χρηματιστήριον οἱ ἀπὸ τῶν συνεδριάσεων αὐτοῦ ἀποκλειόμενοι καὶ νὰ τοιχοκολλᾶται ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 πίναξ. γ) Παρευρίσκειται εἰς τὴν βεβαίωσιν τῆς ἐπισήμου ἀγοραίας τιμῆς καὶ ἐπιβεβαιοῖ διὰ τῆς ὑπογραφῆς αὐτοῦ τὰ δελτία καὶ λοιπὰς σχετικὰς πράξεις.

14. Οἱ κολλυβισταὶ καὶ οἱ μεσίται ὡς καὶ ἅπαντες οἱ λοιποὶ ὑπάλληλοι τοῦ Χρηματιστηρίου ὑπάγονται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν αὐτοῦ καὶ εἰς τὸν Ἐπόπτην καὶ ἐκτελοῦσι τὰς διατάγας αὐτῶν. Πρὸς τοῦτο δὲ ζητεῖται ἐν ἀνάγκῃ ἡ συνδρομὴ τοῦ εἰς πᾶσαν συνεδρίασιν τοῦ Χρηματιστηρίου παρευρισκομένου ἀστυνομικοῦ ὑπαλλήλου.

15. Μόνον οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 75 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου διωρισμένοι δύνανται νὰ ἐξασκήσωσιν ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ κολλυβιστοῦ ἢ μεσίτου, συμμορφούμενοι μὲ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος κανονισμοῦ.

16. Ὅστις τῶν κολλυβιστῶν ἢ μεσιτῶν θέλει νὰ ἐξασκῇ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐνεργῇ τὰς ἀγοραπωλησίας δημοσίων χρεωγράφων ἢ ἀξιών καὶ τὰς λοιπὰς τοῦ ἐπαγγελματός του πράξεις ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ, ὀφείλει νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τὴν ἐπὶ τούτῳ ἄδειαν τῆς Κυβερνήσεως καὶ νὰ παρακαταθέσῃ εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Χρηματιστηρίου, ὑπ' εὐθύνην τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀξιοχρεῶν ἐγγύησιν ἀξίας πέντε χιλιάδων δραχμῶν, ἔξ ὧν αἱ χίλιαι πρέπει νὰ ᾔναι τοῖς μετρητοῖς, αἱ δὲ λοιπαὶ 4000 εἰς χρεώγραφα τῆς ἑλλ. Κυβερνήσεως μεταγενέστερα τοῦ 1862 ἔτους.

17, Ἡ ἐγγύησις αὕτη θέλει χρησιμεύσει πρὸς πληρωμὴν τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν, εἰς ἃς ἤθελε τυχόν ὑποβληθῆ παρα τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Χρηματιστηρίου διὰ παράβασιν τινὰ τοῦ κανονισμοῦ ἢ πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν μετ' αὐτοῦ συναλλατ-

τομένων, ὅταν ἡ Ἐπιτροπὴ ἤθελε καταδικάσει αὐτόν.

18. Ὅσακις ἡ καταβληθεῖσα παρὰ τοῦ μεσίτου ἢ κολλυβιστοῦ ἐγγύησις μειωθῆ ἕνεκεν τῶν ἐπιβληθεισῶν αὐτῷ ποινῶν ἢ ἀποζημιώσεων, ὀφείλει οὗτος ν' ἀναπληροῖ τὸ ἐλλεῖπον ἐν τὸς εἰκοσιτεσσάρων ὥρῶν, ἄλλως ἀπαγορεύεται αὐτῷ ἢ εἴσοδος ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ μέχρις οὗ συμπληρώσει τὴν ἐγγύησιν αὐτοῦ.

19. Οἱ κολλυβισταὶ καὶ μεσίται ὀφείλουσι νὰ ἐγγράφωσιν εἰς τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 84 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου κρατούμενον παρ' αὐτῶν βιβλίον τὰς καθημερινὰς πράξεις κατὰ χρονολογικὴν τάξιν. Διὰ πᾶσαν παράλειψιν ἐπιβάλλεται αὐτοῖς, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 487 τοῦ ποιν. νόμου, ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς πρόστιμον ἐκ δραχμῶν πενήκοντα.

20. Οὐδεὶς τῶν κολλυβιστῶν καὶ μεσιτῶν δύναται νὰ ἐνεργῆσιν πράξεις δι' ἴδιον αὐτοῦ λογαριασμόν, πᾶσα δὲ τούτου παράβασις ὑποβάλλει αὐτόν εἰς τὰς συνεπείας τοῦ ἄρθρου 87 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου.

21. Οἱ μεσίται καὶ κολλυβισταὶ δὲν δύνανται νὰ ἐκφωνήσωσι τὰς ὁποίας ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ ἐνεργοῦσι συναλλαγὰς, δι' οὐδεμίαν ἀξίαν ἢ χρεώγραφον ποσοῦ κατωτέρου τῶν δραχμῶν 1,000 διὰ τὰς τοῖς μετρητοῖς συναλλαγὰς καὶ 5,000 δραχμῶν διὰ τὰς ἐπὶ προθεσμίᾳ.

22. Ἡ μεσιτεία ἐπὶ τῶν ἐμπορευμάτων ὀρίζεται εἰς $\frac{1}{2}$ τοῖς 100 πληρονομένη ὑπὸ τοῦ πωλητοῦ, ἐπὶ τῶν συναλλαγμάτων εἰς 2 τοῖς 1,000 πληρωτέα ἐξ ἡμισείας παρὰ τοῦ ἀγοραστοῦ καὶ τοῦ πωλητοῦ, καὶ ἐπὶ τῶν χρεωγράφων εἰς 25 ἑκατοστὰ ἐπὶ ὅλων ἐν γένει τῶν μετοχῶν καὶ ὁμολογιῶν, ἐκτὸς τῶν ὁμολογιῶν τῶν δανείων τῶν 26 καὶ 60 ἑκατομμυρίων ὀριζομένης τῆς μεσιτείας ἐπ' αὐτῶν εἰς 50 ἑκατοστὰ καὶ ἐπὶ ἐκάστης μετοχῆς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς εἰς δραχ. πέντε.

23. Δύο ὥρας μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν τοῦ Χρηματιστηρίου, οἱ κολλυβισταὶ καὶ μεσίται ὀφείλουσι νὰ εἰδοποιῶσι τοὺς ἐντολεῖς των διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς αὐτῶν, πέμποντες αὐτοῖς σημείωσιν ἐγγραφοῦν καὶ ὑπογεγραμμένην

παρ' αὐτῶν, περιλαμβάνουσιν τὸ ὄνομα τοῦ ἀγοραστοῦ ἢ πωλητοῦ, τὸ ποσὸν τῶν μετοχῶν, χρεωγράφων καὶ ἀξιῶν, τὴν διαπραγματευθεῖσαν τιμὴν καὶ πᾶσαν ἄλλην ἰδιαιτέραν συμφωνίαν.

24. Αἱ πράξεις τῶν κολλυβιστῶν καὶ μεσιτῶν εἶναι μυστικάι, ὡσάκις δὲ ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Χρηματιστηρίου λάβῃ ὑπονοίας ὅτι ἡ ἐνεργηθεῖσα ἀγοραπωλησία ἦτο ὑποθετικὴ, δύναται νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ κολλυβιστοῦ ἢ μεσίτου νὰ φανερώσῃ τὰ ὀνόματα τοῦ ἀγοραστοῦ καὶ πωλητοῦ καὶ νὰ ἀπαιτήσῃ νὰ παρουσιάσῃ τὸ βιβλίον των, ὅπως ἐξετάτῃ ἂν ἡ παραγγελία ἐνέγραφή ἐν αὐτῷ.

25. Ἐκτὸς τῶν ἀμέσως καὶ παρευθὺς ἐκτελουμένων ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ ἀγοραπωλησιῶν ἐπιτρέπεται νὰ ἐκφωνῶνται τοιαῦτα καὶ ἐπὶ προθεσμίᾳ ὀριζομένη τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ ἐκάστοτε τρέχοντος μηνός. Ἐπομένως αἱ ἐκκαθαρίσεις καὶ συμφηφισμοὶ τῶν τοιούτων ἀγοραπωλησιῶν θέλουσι διεκπεραιοῦσθαι τὴν τελευταίαν ἡμέραν ἐκάστου μηνός καὶ, ἐν ἣ περιπτώσει ἤθελε συμπέσει ἑορτὴ, τὴν προτεραίαν αὐτῆς.

26. Οἱ μεσίται καὶ κολλυβισταὶ ὑποχρεοῦνται νὰ συνέρχωνται τὴν ἡμέραν τῶν ἐκκαθαρίσεων καὶ συμφηφισμῶν τῶν ἐπὶ προθεσμίᾳ ἀγοραπωλησιῶν εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ ὀρισμένην αἴθουσαν τοῦ Χρηματιστηρίου, ὅπως ἐπιθεωρήσῃ καὶ ἐκκαθαρίσῃ τὰς μεταξὺ αὐτῶν λαβούσας χώραν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μηνός πράξεις ἀγοραπωλησίας.

27. Εἰς τὴν θέλησιν τοῦ μεσίτου ἀπόκειται ὁ συμφηφισμὸς τῶν παρ' αὐτοῦ ἐνεργηθεισῶν πράξεων ἀγοραπωλησίας.

28. Ἡ τιμὴ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας ἐνεργοῦνται οἱ συμφηφισμοὶ καὶ ἐκκαθαρίσεις τῶν διαφόρων πράξεων ἀγοραπωλησίας ἐρίζεται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς, ἣτις καὶ αὐθημερὸν δημοσιεύει ταύτην διὰ τοιχοκολλήσεως τοῦ σχετικοῦ δελτίου ἐντὸς τοῦ Χρηματιστηρίου.

29. Αἱ ἡμερήσιαι ἀγοραῖαι τιμαὶ τῶν συναλλαγῶν, τῶν δημοσίων χρεωγράφων καὶ ἄλλων ἀξιῶν τῶν εἰς τὸ δελτίον τοῦ Χρηματιστηρίου καταχωριζομένων ὡς καὶ αἱ ἑβδομα-

διαῖαι τιμαὶ τῶν ἐμπορευμάτων καὶ ἄλλων ἀντικειμένων δεκτῶν εἰς τὸ οἰκεῖον δελτίον βεβαιοῦνται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Χρηματιστηρίου.

30. Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ προηγουμένου ἀρθροῦ, ἕκαστος κολλυβιστῆς καὶ μεσίτης ὑποχρεοῦται νὰ δηλώσῃ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Χρηματιστηρίου καθ' ἑκάστην μὲν ἀπάσας τὰς δι' αὐτοῦ γενομένας διαπραγματεύσεις εἴτε τοῖς μετρητοῖς εἴτε ὑπὸ προθεσμίαν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως μέχρι τῆς λήξεως τοῦ Χρηματιστηρίου, κατὰ πᾶν δὲ Σάββατον τὰς δι' αὐτοῦ καταρτισθείσας συμβάσεις μέχρι τῆς λήξεως τοῦ Χρηματιστηρίου τῆς ἡμέρας ταύτης.

31. Ἐὰν κρούσῃ ὁ κώδων τῆς λήξεως τοῦ Χρηματιστηρίου, συνέρχονται οἱ κολλυβισταὶ καὶ μεσίται κατὰ τὰς δι' αὐτοὺς ὀριζομένας ἡμέρας καὶ εἰς οὐχὶ ἥτονα τῶν τριῶν ἀριθμῶν ἐντὸς τοῦ ἐπὶ τούτῳ ὀρισμένου δωματίου, ἀποκλειομένου παντὸς ἄλλου προσώπου· ἡ συνέντευξις δὲν δύναται νὰ διαρκέσῃ ἐπέκεινα ἡμισείας ὥρας μετὰ τὴν λήξιν τῆς συνεδριάσεως.

32. Μετὰ τὴν παράδοσιν τῶν δηλώσεων καὶ τὴν δι' ὁμοψηφίας ἐξοβέλισιν τῶν θεωρουμένων ἀνωμάτων, αἱ ὡς κανονικαὶ ἀναγνωρισθεῖσαι ἀντιγράφονται ἐπὶ ἐντύπων δελτίων ὑπογραφομένων ὑπὸ τοῦ ἐπόπτου.

33. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἀρθρον ἀντιγεγραμμένων δηλώσεων, ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Χρηματιστηρίου βεβαιοῖ τὴν ἐπίσημον ἀγοραῖαν τιμὴν τῶν συναλλαγῶν, τῶν δημοσίων χρεωγράφων καὶ λοιπῶν ἀξιῶν, περὶ ὧν ἐγένοντο πράξεις ἀγοραπωλησίας τοῖς μετρητοῖς ἢ ὑπὸ προθεσμίαν, σημειουμένης ἐπὶ τοῦ δελτίου τῆς συζητήσεως καὶ τῆς προφορᾶς, τῆς μὲν ζητήσεως διὰ τοῦ στοιχείου Ζ. τῆς δὲ προφορᾶς διὰ τοῦ Π. Ὡς πρὸς τὰ δημόσια χρεώγραφα καὶ λοιπὰς ἀξίας, ἐκτὸς τῆς τιμῆς τῆς λήξεως, σημειοῦται ἐπὶ τοῦ δελτίου καὶ ἡ σειρά τῶν προηγουμένων τιμῶν. Ἡ αὐτὴ Ἐπιτροπὴ βεβαιοῖ ὡσαύτως τὴν τιμὴν τῶν ἐμπορευμάτων καὶ λοιπῶν ἀντικειμένων τῶν ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ διαπραγματεύσεων, σημειοῦσα ἐν τῷ δελτίῳ τὴν ἀνωτάτην καὶ κατωτά-

την τιμήν ὡς καὶ τὰς τελευταίας, τόσον ὡς πρὸς τὰς ἐπὶ μετρητοῖς ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὰς ὑπὸ προθεσμίαν πράξεις.

34. Ὡς πρὸς τὰς συναλλαγὰς, τὰ δημόσια χρεώγραφα καὶ λοιπὰς ἀξίας ἢ ἄλλα ἀντικείμενα, περὶ ὧν δὲν ὑφίστανται δηλώσεις, ἢ Ἐπιτροπή, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν παρὰ τῶν κολλυβιστῶν καὶ μεσιτῶν διδομένων πληροφοριῶν, σημειοῖ τὰς εἰκαζόμενας, ἢ κατὰ προσέγγισιν τιμὰς ἐπὶ τοῦ δελτίου, ἐν στήλῃ ἐπιγραφομένην τιμαὶ ὀνομαστικαί.

35. Ὁ ἀντιπροσωπεύων τὴν Ἐπιτροπὴν ἐπόπτης δύναται ν' ἀπαγορεύσῃ τὴν σύνταξιν τοῦ δελτίου, ἐὰν δὲν παρῇ ὁ ἐπὶ τούτῳ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν προσώπων μέχρι τῆς παρελεύσεως δέκα λεπτῶν ἀπὸ τῆς ἀναγγελούσης τὴν λήξιν κωδωνοκρουσίας. Ἡ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἔλλειψις δελτίου ἀναγγέλλεται διὰ τῆς ἐπὶ τούτῳ ὀρισθησομένης παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφημερίδος, ἐπιμελεία τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Χρηματιστηρίου.

36. Τὰ δελτία τῶν τιμῶν ἐπικυροῦνται διὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἐπόπτου καὶ τοῦ πρεσβυτέρου τῶν κολλυβιστῶν ἢ μεσιτῶν.

37. Αἱ βεβαιωθείσαι καὶ ἐν τοῖς δελτίοις σημειωθείσαι τιμαὶ ἀντιγράφονται εἰς ἐπὶ τούτῳ τηρούμενα καὶ κατὰ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ κεκυρωμένα βιβλία.

38. Αἱ δηλώσεις τῶν κολλυβιστῶν καὶ μεσιτῶν, τὰ ἀντίτυπα εἰς ἃ ἀντιγράφονται καὶ τὰ ἄνω σημειούμενα βιβλία φυλάσσονται ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ Χρηματιστηρίου ὑπὸ τοῦ γραμματέως αὐτοῦ.

39. Μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω διατυπώσεων, δημοσιεύονται ἀμέσως ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ αἱ βεβαιωθείσαι τιμαὶ διὰ τῆς τοιχοκολλήσεως τῶν σχετικῶν δελτίων ὑπογεγραμμένων ὡς ἐν ἄρθρῳ 36.

(Ἐπεται τὸ τέλος.)